

Meksika Temel Kılavuzu

MEKSİKA SİYASİ PARTİLERİ	4
MEKSİKA’NIN SERBEST TİCARET VE YATIRIM KORUMA ANLAŞMALARI	4

MEKSİKA EKONOMİSİNDE YER ALAN ÖNEMLİ SEKTÖRLER : **7**

OTOMOTİV SEKTÖRÜ :	7
DERNEK VE TİCARET ODALARI :	10
TİCARİ FUARLAR :	10
HAVACILIK SEKTÖRÜ	11
DERNEK VE TİCARET ODALARI :	13
TİCARİ FUARLAR :	13
ELEKTRONİK SEKTÖRÜ :	14
DERNEK VE TİCARET ODALARI :	16
TİCARİ FUARLAR :	16
İŞLENMİŞ GIDA SEKTÖRÜ	17
DERNEK VE TİCARET ODALARI :	19
TİCARİ FUARLAR :	19
TIBBİ CİHAZLAR SEKTÖRÜ	19
DERNEK VE TİCARET ODALARI :	22
TİCARİ FUARLAR :	23
TEKSTİL VE AYAKKABI SEKTÖRÜ	23
DERNEK VE TİCARET ODALARI :	24
TİCARİ FUARLAR :	25

MEKSİKA’DA NASIL İŞ KURULUR? **25**

MEKSİKA ÇALIŞMA VİZESİ	25
TURİZM / İŞ (ELEKTRONİK VİZE)	26
YABANCI İŞÇİ KOTALARI	27
YABANCI YATIRIM KAYDI	27
BU PROSEDÜR İÇİN FAYDALI BAĞLANTILAR (İSPANYOLCA)	27
ÖZET TABLO: ŞİRKET KAYDI	28
KURULUŞ VEYA ŞİRKET İÇİN YASAL İSİM KAYDI	29
BU PROSEDÜR İÇİN FAYDALI BAĞLANTILAR (İSPANYOLCA)	30
TÜZEL KİŞİLİK KURULUMU	30
BU PROSEDÜR İÇİN FAYDALI BAĞLANTILAR	30
TÜZEL KİŞİLİK ÇEŞİTLERİ	31
ŞİRKET KURULUŞ BELGELERİ KAYDI	32
BU PROSEDÜR İÇİN FAYDALI BAĞLANTILAR	32
BÖLGESEL ETKİ YÖNETMELİĞİ	32
ARSA KULLANIM İZİNLERİ	32
ÇEVRESEL ETKİ İZİNLERİ	32
ONAY	33
SU, ATIK SU VE HIFZISSİHHA KURALLARI	33
BELEDİYE İZİNLERİ	33
ÇALIŞAN SOSYAL GÜVENLİK KAYDI	33
BU PROSEDÜR İÇİN FAYDALI BAĞLANTILAR (İSPANYOLCA)	33

ÜCRET VERGİ KAYITLARI	34
BU PROSEDÜR İÇİN FAYDALI BAĞLANTILAR (İSPANYOLCA)	34
İŞ ÖZELLİKLERİ	34
MEKSIKA'DAKİ MINIMUM ÜCRETLER	34
ÇALIŞAN SOSYAL HAKLARI VEYA 'İŞE ALIM MALİYETLERİ'	34
ÖZET TABLO: İŞE ALIM	35
ÖZET TABLO: ÇALIŞMA SAATLERİ	35
ÖZET TABLO: İŞTEN ÇIKARMA YÖNETMELİKLERİ	35
ÖZET TABLO: İŞTEN ÇIKARMA MALİYETLERİ	35
ÖZET TABLO: İŞ KALİTESİ	36
SOSYAL GÜVENLİK	36
VERGİLER	37
ÖZET TABLO: VERGİLER	38
"SİVİL SAVUNMA"	38
SENDİKALAR	39
ÖZET TABLO: İNŞAAT İZİNLERİ	39
ÖZET TABLO: ELEKTRİK EDİNİMİ	42
ENERJİ, BENZİN VE ELEKTRİK MALİYETLERİ	44
ELEKTRİK	44
BENZİN FİYATLARI	45
YATIRIM TEŞVİKLERİ	46
FEDERAL TEŞVİKLER	46
EYALET TEŞVİKLERİ	48
VERGİ İNDİRİMLERİ	49
SONUÇ	49

TEMEL BİLGİLER

Meksika'nın resmi ismi "Birleşik Meksika Eyaletleri" veya İngilizce adı ile 'United Mexican States'dir. Federal bir cumhuriyet olan Meksika, 31 eyalet ile aynı zamanda federal yasama, yargı ve yürütme yetkileri olan bir Federal Bölge olan başkentten oluşmaktadır. Yakın zamanda bu Federal Bölge statüsünü değiştirerek, Meksiko / "Ciudad de México" ismini almış ve 32. eyalet olmuştur.

Ülkenin kuzeyde Amerika Birleşik Devletleri, güneydoğuda ise Guatemala ve Beliz ile sınırı vardır. Batıda Pasifik Okyanusu ve doğuda Meksika Körfezi ile Karayip Denizi'ne sahilleri bulunmaktadır.

1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla ülke nüfusu 120,285,088¹ olarak tahmin edilmiştir. Ülkede 10 senelik nüfus sayımları ve 5 senelik ara nüfus sayımları ile ülke nüfusunu takip etmektedir.

Ülkenin resmi dili İspanyolca olup, nüfusun %98.8'inin anadilidir. Bunun yanı sıra 68 yerli dil de resmi olarak tanınmıştır.

MEKSİKA SİYASİ PARTİLERİ

Kurumsal Devrimci Parti (PRI), Ulusal Aksiyon Partisi (PAN) ve Demokratik Devrim Partisi (PRD) Meksika'nın en önemli üç siyasi partisidir. Hali hazırda Meksika'nın en önemli partisi PRI olup, mevcut Ülke Başkanı bu partiye mensuptur. Millet Meclisi'nde en fazla koltuğa (toplam 500'ün 208'ine), Senatörler Meclisinde yine en fazla koltuğa (toplam 128'in 54'üne) ve en fazla eyalet yönetimine (toplam 32'nin 19'una) sahiptir.

MEKSİKA'NIN SERBEST TİCARET VE YATIRIM KORUMA ANLAŞMALARI

Devlet Gelirleri Dairesi (Servicio de Administración Tributaria²) verilerine göre, Meksika 46 ülke ile 11 adet Serbest Ticaret Anlaşması, 32 adet Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması, 9 adet Kısıtlı Ticaret Anlaşması bulunmaktadır.

Meksika WTO, OECD, APEC ve ALADI katılımcısıdır.

¹ Nüfus Ulusal Konseyi http://www.conapo.gob.mx/es/CONAPO/Proyecciones_Datos

² Meksika Ekonomi Bakanlığı <http://www.gob.mx/se/acciones-y-programas/comercio-exterior-paises-con-tratados-y-acuerdos-firmados-con-mexico?state=published>

Meksika'nın, ABD, Kanada, Guatemala, El Salvador, Honduras, İzlanda, Norveç, Liechtenstein, İsviçre, Kolombiya, Bolivya, Kostarika, Şili, İsrail, Nikaragua, Uruguay, Japonya ve Avrupa Birliği ile Serbest Ticaret Anlaşmaları bulunmaktadır.

2013 yılında Türkiye ile parafe edilen Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması, henüz yürürlükte değildir.³

MEKSİKA'NIN EN BÜYÜK ŞEHİRLERİ

Meksiko (başkent), Guadalajara (Jalisco eyaletinin başkenti) ve Monterrey (Nuevo León eyaletinin başkenti), Meksika'nın en büyük şehirleridir. Meksiko şehri, iki komşu eyalet olan Meksiko ve Hidalgo bölgelerinin nüfusunu kapsayıp, toplam nüfusu yaklaşık 22,000,000 kişidir.

Kesin olmayan verilere göre Guadalajara'nın 5.000.000 ve Monterrey şehrinin nüfusu ise 4.100.000 kişidir.⁴

³ Meksika Ekonomi Bakanlığı <http://www.gob.mx/se/acciones-y-programas/comercio-exterior-paises-con-tratados-y-acuerdos-firmados-con-mexico?state=published>

⁴ INEGI <http://www.inegi.org.mx>

MEKSİKA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER:

Trademap⁵e göre, aşağıdaki 6 haneli GTİP numaralı ürünler, Meksika'ya 2015 yılında en çok ithal edilen 30 kalemi göstermektedir. (değerler 1000 dolar olarak verilmiştir.)

GTİP NO	ÜRÜN	DEĞER (2015 – BİN USD)	Yıllık Büyüme Değerleri 2011-2015, %	Dünya ithalatındaki payı, %
TOPLAM	Tüm Ürünler	\$ 395,232,221.00	3	2.4
'271011	Hafif Petrol Yağları ve koruyucuları (Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümenli maddeler; mineral mumlar)	\$ 13,409,981.00	-8	6.8
'999999	Başka yerde belirtilmeyen ticari mallar	\$ 11,701,783.00	10	2.2
'854231	İşlemciler ve kontrolörler (bellekler, dönüştürücüler, mantık devreleri, yükselteçler, saat ve zamanlama devreleri veya diğer devreler ile mücehhez olsun olmasın)	\$ 7,804,358.00	6	3.2
'271019	Diğer Petrol Yağları ve koruyucuları (Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümenli maddeler; mineral mumlar)	\$ 6,564,124.00	-6	1.8
'851762	Ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya, çevirmeye ve vermeye veya yeniden oluşturmaya mahsus makineler (hatları birbirine bağlayan ve yönlendiren cihazlar dahil)	\$ 6,165,335.00	13	4.4
'852990	85.25'den 85.28'e kadar pozisyonlarda yer alan cihazlara mahsus iki veya daha fazla aksam ve parçanın bir araya getirilerek bağlanması veya birleştirilmesiyle oluşan montaj ve yarı montajlar	\$ 5,771,256.00	-10	10.7
'870323	Silindirik hacmi 1500 cm ³ .ü geçen fakat 3000 cm ³ .ü geçmeyen otomobiller	\$ 5,389,079.00	9	2
'847330	Birleştirilmiş elektronik aksam, parça ve aksesuar	\$ 5,386,257.00	1	5.2
'851712	Hücreli ağırlar için veya diğer kablosuz ağırlar için telefonlar	\$ 5,062,570.00	3	1.8
'870829	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuarı	\$ 4,846,055.00	9	7.2
'840820	87. Fasıldaki taşıtlarda kullanılan türde olan motorlar	\$ 4,682,834.00	8	14.7
'847170	Bilgisayar bellek birimleri	\$ 4,559,508.00	12	6.1
'901380	Optik alet ve cihazlar, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar alet ve cihazları, tıbbi veya cerrahi alet ve cihazlar; bunların aksam, parça ve aksesuarı	\$ 4,427,967.00	18	7.3
'870840	Vites kutuları ve bunların aksam ve parçaları	\$ 4,052,638.00	5	7.2
'392690	Plastikler ve mamulleri (39.01 'dan 39.14'a kadar)	\$ 3,888,990.00	6	7.4
'854232	Elektronik Entegre Devreler örn. bellek	\$ 3,448,744.00	6	2.9
'854239	Elektronik Entegre Devreler (işlemciler, denetim aygıtları vb. hariç)	\$ 3,353,644.00	4	1.6
'853890	85.35,85.36 or 85.37 pozisyonundaki ürünleri kullanmak için parça ve aksesuarlar	\$ 3,280,913.00	9	11.5
'853690	Elektrik devreleri için prefabrik elemanlar örn. Elektrik akımı koruyucu, <1,000 V	\$ 3,254,869.00	7	8.9

⁵ Trademap www.trademap.org

'851770	Sabit telefon, cep telefonu aksam ve parçaları	\$ 3,082,611.00	-12	2.3
'870899	Motorlu kara taşıtları aksam, parça ve aksesuarı	\$ 3,056,559.00	5	3.8
'271121	Doğal Gaz	\$ 2,958,261.00	16	2.3
'840991	Sadece veya esas itibariyle kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar için olanlar	\$ 2,815,705.00	9	8.9
'847130	Taşınabilir dijital bilgisayarlar <10kg	\$ 2,449,115.00	-2	1.7
'100590	Hububat - mısır	\$ 2,415,270.00	-6	8.8
'732690	Demir veya çelikten eşya	\$ 2,371,718.00	3	6
'870850	Diferansiyelli hareket ettirici akslar (diğer transmisyon unsurları ile birlikte olsun olmasın) ve taşıyıcı akslar; bunların aksam ve parçaları:	\$ 2,353,964.00	4	11.5
'870324	Silindir hacmi 3000 cm ³ 'ü geçen otomobiller	\$ 2,314,044.00	-3	2
'300490	Eczacılık ürünleri	\$ 2,217,783.00	-2	0.8
'853400	Baskı devreler	\$ 2,170,519.00	6	4.7

MEKSİKA EKONOMİSİNDE YER ALAN ÖNEMLİ SEKTÖRLER :

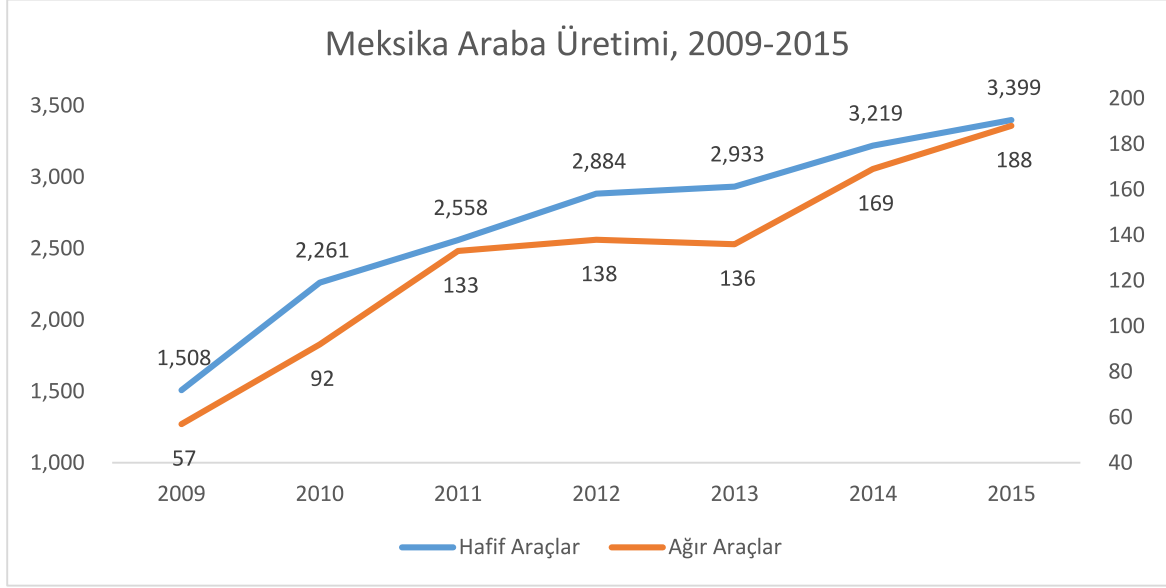
OTOMOTİV SEKTÖRÜ :

ProMéxico (Meksika Ticaret, Yatırım ve Kalkınma Ajansı ve AMIA'ya (Meksika Otomotiv Sanayi Birliği) göre, 2015 yılında 3 milyonun üzerinde hafif araç ve 180 binin üzerinde ağır araç üretilmiştir. Bu rakamlar, 2008 ekonomik krizi öncesindeki hafif ve ağır araç üretim rakamlarına göre artışı göstermektedir.⁶

Değinilmesi gereken bir diğer önemli konu ise, Meksika'da, General Motors, Ford, Chrysler, Volkswagen, Nissan vb. gibi çokuluslu şirketlerin otomotiv yatırımlarının bulunmasına karşılık, Meksika'nın tek yerli otomobil markasının DINA olduğudur. DINA, ağır araç üretimi üzerinde uzmanlaşmıştır.

⁶ http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/auto_perfil_del_sector

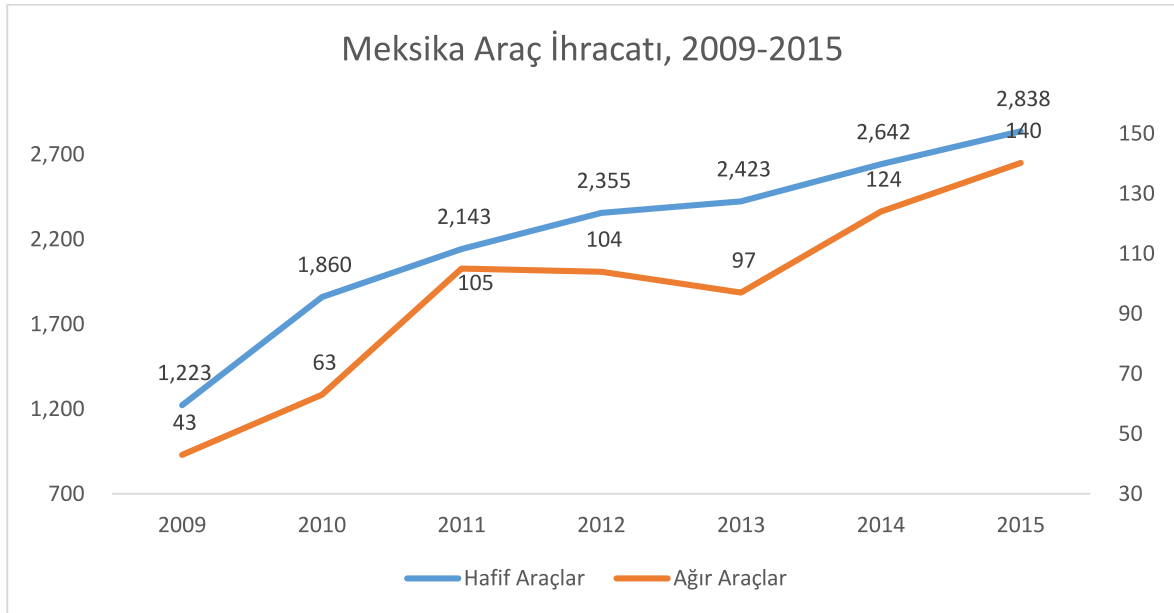
Üretim rakamları 1.000 (bin) birim üzerinden verilmiştir.

7

Üretilen araçların çoğu ihraç edilmektedir. Üretilen binek araçlarının %82'si ve ağır vasıta araçlarının % 67'si ihraç edilmektedir. İhracatta ana istikamet Kanada ve ABD'dir.

İhraç rakamları 1.000 (bin) birim üzerinden verilmiştir.

8

⁷ ProMexico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/auto_perfil_del_sector Hafif Araç 2015 verileri <http://www.amia.com.mx/prodtot.html>, Ağır araç 2015 verileri tahminidir

⁸ ProMexico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/auto_perfil_del_sector 2015 verileri tahminidir

Meksika'da en fazla otomotiv üretimi yapılan Eyaletler:

Eyalet	Otomotiv Üretim Tesisleri (2015)
México	7
Guanajuato	6
Coahuila	4
San Luis Potosí	3
Nuevo Leon	3
Aguascalientes	2
Baja California	2
Puebla	2
Queretaro	2
Chihuahua	1
Hidalgo	1
Jalisco	1
Morelos	1
Sonora	1
Diğer Eyaletler	0

Eyalet	Üretilen Araçlar, 2014
Aguascalientes	587,925
Guanajuato	559,500
Puebla	475,121
Coahuila	429,410
México	359,928
Sonora	317,122
Morelos	213,638
San Luis Potosí	131,022
Baja California	71,399
Jalisco	62,025
Nuevo León	10,970
Other states	0

Meksika'daki Binek Araç Montaj Tesisleri :

⁹ ProMéxico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/auto_cluster_mapping

Meksika'daki Ağır Tonajlı Araç Montaj Tesisleri:

10

Meksika Otomotiv Sanayi Birliği (AMIA) 2020 itibarı ile, Meksika'nın yılda yaklaşık 5 milyon araç montajı yapacağını tahmin etmektedir.¹¹

Dernek ve Ticaret Odaları :

1. INA ([Ulusal Oto Parçaları Sanayi](#)),
2. AMIA ([Meksika Otomobil Sanayi Birliği](#))
3. ANPACT ([Otobüs, Kamyon, Traktör – Çekici Ulusal Üreticiler Birliği](#)).

Ticari Fuarlar :

1. Meksika Otomotiv Toplantıları –Şirketlerarası toplantı ve konferanslardan oluşan ticari fuardır.

Web sayfası : <http://www.automotivemeetings.com/mexico/>

¹⁰ ProMexico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/auto_cluster_mapping

¹¹ El Economista <http://eleconomista.com.mx/industrias/2014/12/16/mexico-ensamblara-5-millones-autos-2020>

2. PAACE Automechanika Mexico – Teşhir ve konferanslar ile düzenlenen bir ticari fuardır. Araç parçaları, tamamlayıcıları, sistemleri ve bir araç üreticisinin ihtiyaç duyabileceği diğer herşeyi içeren, lider üreticilerin katıldığı bir fuardır.

Web sayfası : [Automechanika](#)

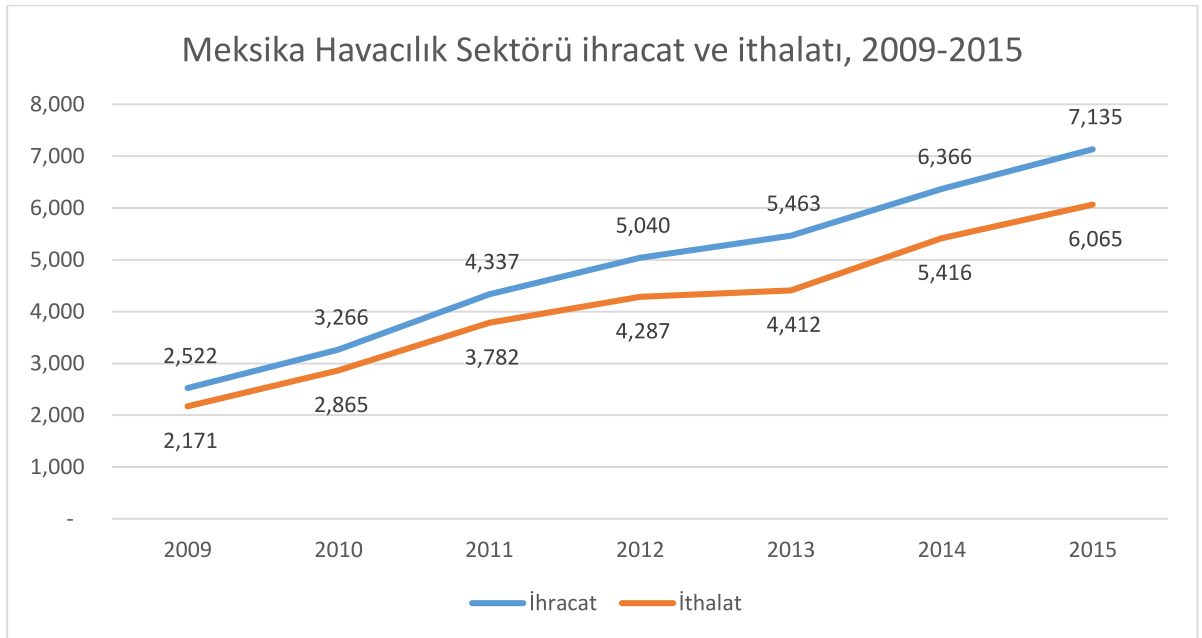
3. Expo INA – [Ulusal Oto Parçaları Sanayi](#) tarafından düzenlenen ticari fuardır. Oto parça üreticileri ve yedek parçalar üzerinde uzmanlaşmıştır.

Web sayfası : <http://www.expoina.mx/>

HAVACILIK SEKTÖRÜ

Meksika ekonomisindeki bir diğer önemli sektör ise Havacılık sektörüdür. Askeri ve ticari hava araçlarının üretim, tamir, mühendislik, dizayn ve diğer ilgili hizmetlerini kapsar. ProMexico'ya göre, Havacılık sektörü ihracatı 2015 yılında 7,315 milyon dolar olarak gerçekleşmiş olup, 2020 yılı itibarı ile beklenen ihracat rakamı 12.26 milyar dolardır.

Rakamlar 1.000 (bin) birim üzerinden Abd Doları olarak verilmiştir

12

¹² ProMexico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/perfil_del_sector rakamlar milyon dolar olarak verilmiştir.

Meksika Havacılık Sektörü'nde 2008 yılında 160 olan firma sayısı, 2015 yılında 292 firmaya ulaşmıştır.

Meksika'da faaliyet gösteren sektördeki önemli firmalar Bombardier, GE, Honeywell, Eurocopter ve Grup Safran'dır. Otomotiv sektöründen farklı olarak, havacılık sektöründe büyüme potansiyeli hala bulunmaktadır. Meksika'nın havacılık sektörü yol haritasına göre 2016 yılı itibarı ile yüksek oranda ulusal ürün içeren hava araçlarının olacağı öngörülmektedir.¹³

Meksika'da bulunan havacılık sektörü ile ilgili faaliyet gösteren firma ve araştırma merkezleri:¹⁴

Eyalet	Şirket Sayısı 2015
Baja California	76
Sonora	53
Chihuahua	34
Querétaro	31
Nuevo León	30
Jalisco	16
Coahuila	13
México	8
Distrito Federal	8
San Luis Potosi	5
Tamaulipas	4
Guanajuato	3
Yucatán	3
Puebla	2
Durango	2
Aguascalientes	2
Zacatecas	1
Other states	0

Eyalet	Havacılık Programları olan Araştırma Merkezleri
Querétaro	4
Nuevo León	2
Distrito Federal	2
Chihuahua	2
Jalisco	1
Other states	0

¹³ ProMeixco <http://www.promexico.gob.mx/documentos/mapas-de-ruta/plan-nacional-vuelo.pdf>
sayfa 25

¹⁴ ProMexico <http://mim.promexico.gob.mx/JS/MIM/InformacionEstatual/sectores/AERO/listaing.pdf>

Meksika'da havacılık sektöründe faaliyet gösteren firmaların yer aldığı Eyaletler :

Dernek ve Ticaret Odaları :

1. AEM ([Meksika Uzay Bürosu](#)),
2. CIDESI ([Mühendislik ve Endüstriyel Gelişim Merkezi](#))
3. FEMIA ([Meksika Havacılık Sanayi Federasyonu](#)).

Ticari Fuarlar :

1.Uluslararası Havacılık Fuarı : Makine ve teçhizat üreticileri ile havacılık okulları, havaalanlarında işletmecilik yapan şirketler ve havacılık hizmet sektöründe çalışan şirketlerin katılımı ile gerçekleştirilmektedir..

Web sayfası: <http://www.expo-ciam.com/inicio.html>

2.Havacılık Toplantıları – Meksika'daki havacılık sektöründe iştegal eden uluslararası firmaların oluşturduğu forumdur.

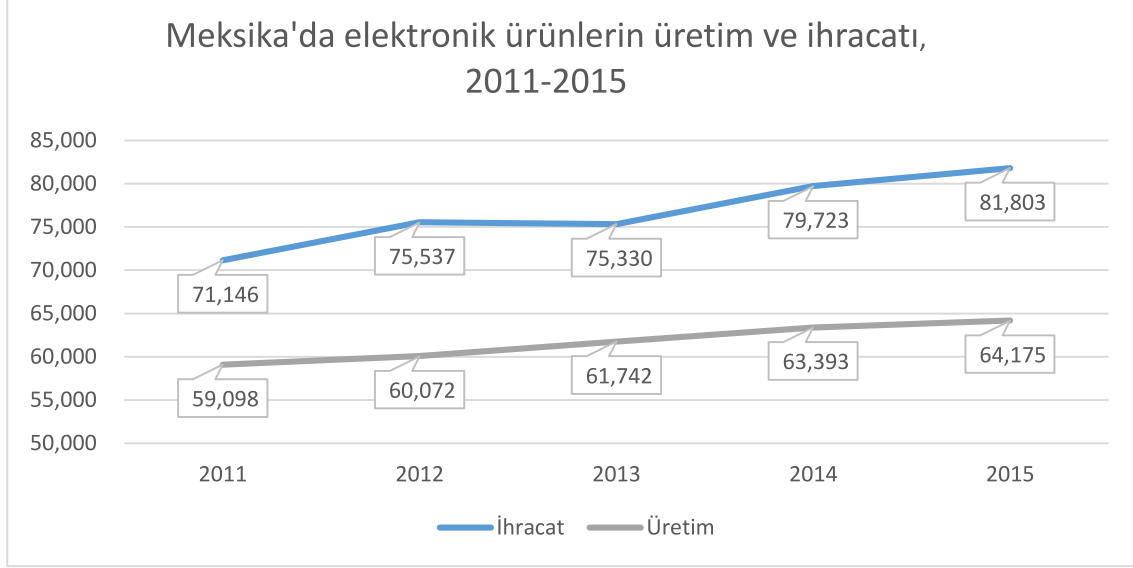
Web sayfası: <http://www.bciaerospace.com/mexico/en/>

3.Meksika Havacılık Fuarı – Meksika Hükümeti Hava Kuvvetleri tarafından düzenlenen fuarda yerel ve federal düzeyde hükümet kuruluşları ile ikiyüzün üzerinde havacılık firması katılmaktadır.

Web sayfası: <http://www.f-airmexico.com.mx/en/>

ELEKTRONİK SEKTÖRÜ :

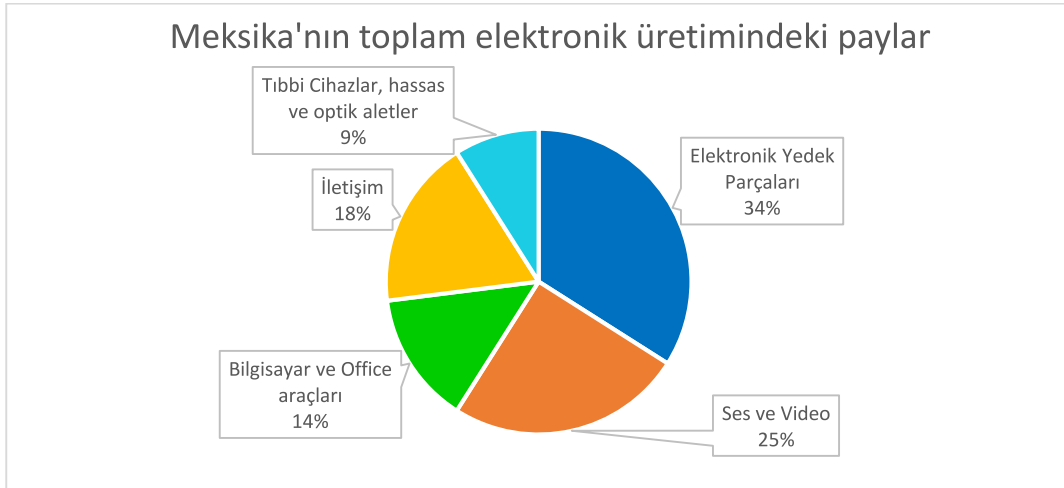
Aşağıdaki rakamlar milyon dolar cinsinden ifade edilmiştir:

15

2007 yılında 68,393 milyon dolar, 2008 yılında 64,295 milyon dolar olan elektronik sektöründeki üretiminin tekrar bu seviyelere ulaşamadığını belirtmek önem taşımaktadır¹⁶.

ProMexico¹⁷ 2013 tahminlerine göre, Meksika'da sektör üretiminin 61,771 milyon dolardır:

¹⁵ http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/elect_perfil_del_sector 2015 verileri tahminidir

¹⁶ ProMexico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/elect_perfil_del_sector

¹⁷ ProMexico

http://mim.promexico.gob.mx/work/sites/mim/resources/LocalContent/292/2/141216_DS_Electronic_ES.pdf sayfa 14

2020 yılında sektör üretimin 87,608 milyon dolara ulaşması beklenmektedir ¹⁸.

Sektörde üretilen ürünlerin büyük çoğunluğu ABD'ne (%84.6) ihraç edilmekte olup, ikinci sırada ise Kanada (%2.7) gelmektedir. Kolombiya (%1.2), Holanda (%1), Çin (%1) ve Macaristan (%0.9) takip ederken, geri kalan oran (%8.7) diğer ülkeler arasında dağılmaktadır.¹⁹

Samsung, LG, Toshiba, Foxconn, Flextronics ve Intel, Meksika'da faaliyet gösteren belli başlı elektronik firmalarıdır.

Meksika'da en fazla işletmenin bulunduğu 10 eyalet aşağıda belirtilmiştir: ²⁰

Eyalet	İşletmeler 2015
Baja California	157
Chihuahua	88
Distrito Federal	88
Nuevo León	76
Sonora	63
Jalisco	61
Tamaulipas	48
México	40
Querétaro	32
Coahuila	24
Guanajuato	15
Diğer eyaletler	74

¹⁸ Ibid, page 15

¹⁹ ProMexico

http://mim.promexico.gob.mx/work/sites/mim/resources/LocalContent/292/2/2014_FC_Electronico_EN.pdf

²⁰ ProMexico <http://mim.promexico.gob.mx/JS/MIM/InformacionEstatal/sectores/ELCO/listaing.pdf>

Sektördeki en fazla tedarikçi ve tesise sahip olan eyaletler aşağıdaki haritada gösterilmiştir ²¹.

Dernek ve Ticaret Odaları :

1. CANIETI ([Elektronik, Telekomünikasyon ve Bilgi İşlem Endüstrileri Ulusal Derneği](#))
2. CADELEC ([Elektronik Üretim Zinciri](#))
3. CNIMME ([İhracat için Meksika Yabancı Sermayeli Üretim Tesisi Ulusal Konseyi](#)).

Ticari Fuarlar :

1. Electrónica Expo – elektronik sektörde yer alan başlıca üretici ve dağıtıcıları öne çıkaran ticari fuardır.

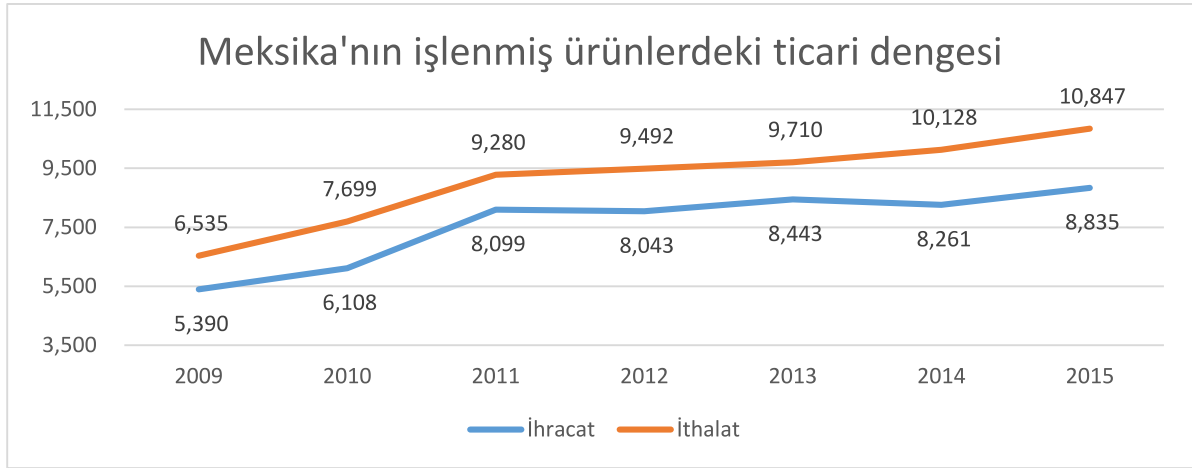
Web sayfası: <http://www.electronika.mx/>

²¹ ProMéxico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/elect_mapa_de_cluster

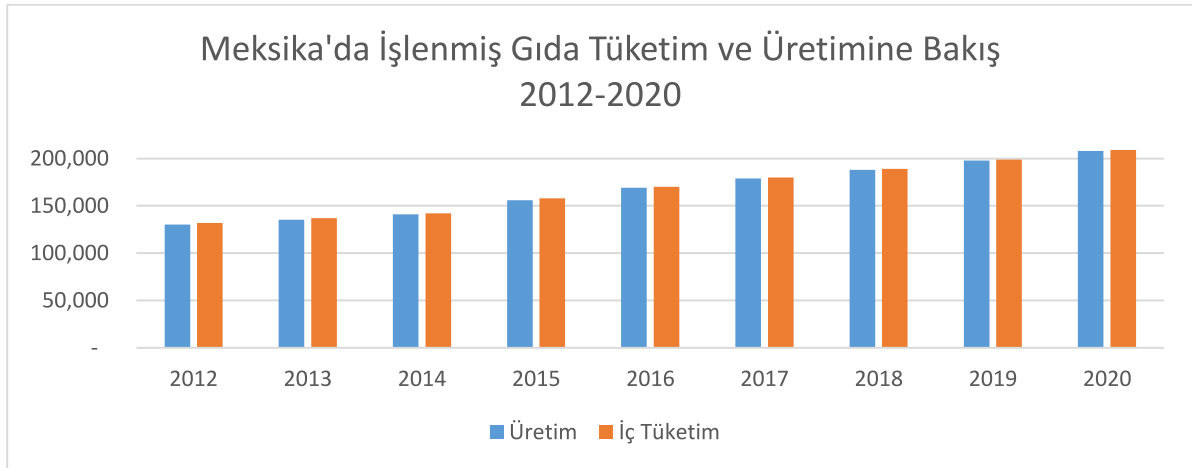
İŞLENMİŞ GIDA SEKTÖRÜ

2015 yılında 131 milyar doların biraz üzerinde gerçekleşen işlenmiş gıda üretimi, sektör değerinin 2007 yılında 99,550 milyon dolar olduğu göz önüne alınırsa, büyük bir yükseliş göstermiştir.

2007 yılından bu yana her yıl sektörde ticaret açığı oluşmuştur. Aşağıdaki grafik 2009 ile 2015 arasındaki sektörün ticaret açığını milyon dolar cinsinden göstermektedir.²²

Bu dengesizlik ulusal tüketimin ulusal üretimden daha fazla olması ile bağlantılı olabilir. Bu eğilimin 2020 yılına doğru devam etmesi beklenmektedir. Aşağıdaki grafik 2012 yılından 2014 yılına kadar raporlanan rakamları milyon dolar olarak göstermekte olup 2015 yılı ve sonrası rakamlar tahminleri göstermektedir.²³

²² Pro Mexico

http://mim.promexico.gob.mx/JS/MIM/PerfilDelSector/AlimentosProcesados/150727_Alimentos_IN_G.pdf

²³ ProMexico

http://mim.promexico.gob.mx/JS/MIM/PerfilDelSector/AlimentosProcesados/150727_Alimentos_IN_G.pdf sayfa 5 ve http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/agroalimentaria_perfil_del_sector

Meksika'da, işlenmiş Gıda sektöründeki belli başlı çok uluslu şirketler Unilever, Hershey's, PepsiCo ve Nestlé'dir. Ancak, Meksika'daki diğer sektörlerin aksine, işlenmiş gıdalar endüstrisinde, Grupo Bimbo, GRUMA, Bachoco, Grupo Industrial Lala, Sigma Alimentos ve diğerleri olmak üzere dünya çapında sayılabilecek yerli sermayeli firmalar da bulunmaktadır.²⁴

Bu sektörü, Meksika'daki diğer sektörlerden ayıran bir diğer özellik ise ülkenin her eyaletinde çok sayıda işletmelerin bulunmasıdır.²⁵

Eyalet	İşletmeler 2015
México	24,751
Puebla	17,256
Oaxaca	15,511
Veracruz	11,811
Distrito Federal	11,569
Jalisco	10,576
Michoacán	9,570
Guanajuato	8,160
Guerrero	7,318
Chiapas	6,536
Hidalgo	6,397
Tlaxcala	5,727
Sonora	4,897
Morelos	4,481
Yucatán	4,122
Sinaloa	3,496
San Luis Potosí	3,454
Tamaulipas	3,243
Nuevo León	3,187
Coahuila	3,063
Chihuahua	2,827
Baja California	2,222
Querétaro	2,193
Zacatecas	1,947
Tabasco	1,708
Durango	1,656
Nayarit	1,556
Aguascalientes	1,488
Quintana Roo	1,263
Campeche	1,100
Colima	1,096
Baja California Sur	832

²⁴ Ibid

²⁵ ProMexico <http://mim.promexico.gob.mx/JS/MIM/InformacionEstatual/sectores/AGRO/listaing.pdf>

Dernek ve Ticaret Odaları :

- 1.CANAINCA ([Konserve Besin Endüstrisi Ulusal Odası](#)),
2. CNIAA ([Şeker ve Alkol Endüstrisi Ulusal Odası](#)),
3. CANIMOLT ([Buğday İşleme Endüstrisi Ulusal Odası](#)),
- 4.CANAINPA ([Meksika Ekmek ve Benzer Ürünler Endüstrisi Ulusal Odası](#)),
- 5.AMECAFE ([Kahve Endüstrisi Ulusal Birliği](#)),
- 6.COMECARNE ([Meksika Et Konseyi](#)),
- 7.Confirmex/ASCHOCO ([Çikolata, Şekerleme ve Benzer Ürün Üreticileri Ulusal Birliği](#)),
- 8.ANIAME ([Yemeklik Yağlar Endüstrisi Ulusal Birliği](#))

Ticari Fuarlar :

1. Alimentaria Mexico – uluslararası yiyecek ve içecek sergisi, yiyecek ve içecek üretici, dağıtıcı ve yemek servisi firmalarını kapsamaktadır.

Web sayfası: <http://www.alimentaria-mexico.com/en/home>

2. Foodtech Fuar ve Zirvesi (Foodtech Summit & Expo) – teşhir ve konferanslar. Yiyecek ve içecek endüstrisi katkı maddeleri, malzemeleri ve sektör çözümleri sağlayıcıları katılmaktadır.

Web sayfası: <http://foodtechnologysummit.com/>

3. Confitexpo – çikolata, şeker ve kuruyemiş üzerinde uzmanlaşmış fuardır.

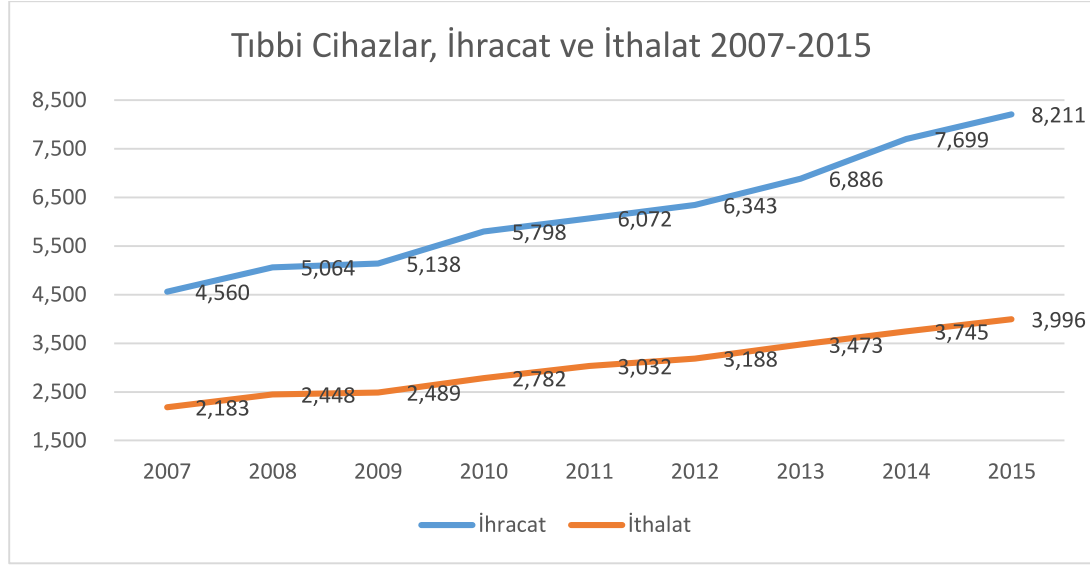
Web sayfası: <http://confitexpo.com/>

TIBBİ CİHAZLAR SEKTÖRÜ

Meksika'daki tıbbi cihazlar endüstrisi başlıca tıbbi cihaz ve malzeme, cerrahi ve tıbbi aletler, cerrahi araç ve teçhizat ile diğer ölçüm ve kontrol aygıtlarını kapsamaktadır. 2007 yılında sadece 9,167 milyon dolar olan toplam üretim, 2015 yılında 18,853 milyon dolarlık üretim rakamlarına ulaşmıştır.

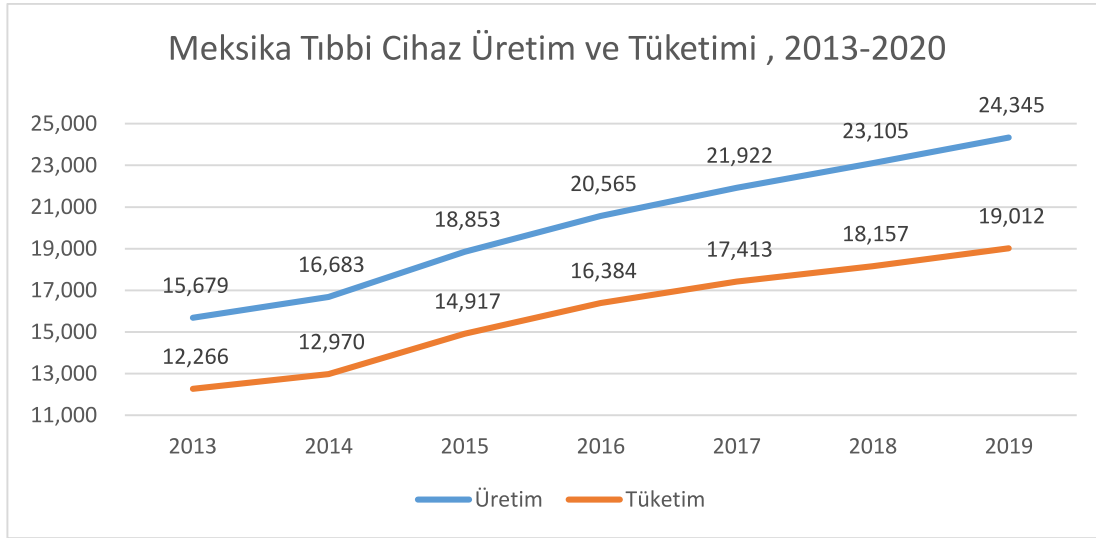
Bu sektörde, belki de iç üretimin iç tüketimden fazla olması nedeniyle, uluslararası ticaret dengesinde belirgin bir fark bulunmaktadır. Bu fark en azından 2006 yılından

bu yana mevcuttur. Aşağıda gösterilmekte olan 2006 ile 2015 arasındaki ihracat / ithalat rakamları milyon dolar cinsinden ifade edilmektedir.

26

Sektörün ihracat lehindeki fazlalığı, ProMexico tahminlerine göre en az 2020 yılına kadar devam edeceği öngörülmektedir. Aşağıdaki tabloda 2013 ve 2014 gerçekleşen üretim ve tüketim rakamları ile sonraki yıllar için tahmin edilen rakamlar milyon dolar cinsinden gösterilmektedir.

27

Bu sektörde en fazla ihraç edilen ürünler, tıbbi, cerrahi, dişçilik ve veterinerlik ile ilgili cihaz ve aletlerden oluşmaktadır (%74.2%). Bu ürünleri mütakiben %10.8 ile

²⁶ http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/vida_perfil_del_sector 2015 rakamları tahminidir

²⁷ ProMexico

http://mim.promexico.gob.mx/work/sites/mim/resources/LocalContent/84/2/DS_Dispositivos_medicos_EN.pdf

ortopedik ürünlerin, %6.6 ile mekanoterapi, solunum terapisi ve masaj terapisi aletlerinin ve kalan %8.4 lük oran ile diğer tıbbi cihazların ihracatı gerçekleştirilmektedir.

Bu cihazların Meksika'daki çokuluslu şirket üreticilerinden bazıları Medtronic, Cordis/ARROW International, Medline, Philips AVENT, Hill-ROM, Becton Dickinson ve diğer firmalardır. Çok az sayıdaki yerli üretici Meksika'daki uluslararası kuruluşlar ile rekabet edebilmektedir. Dış protezleri konusunda uzmanlaşan Reytek ile hastane yatakbaşları, hava ve gaz ekipmanları, iç iletişim sistemleri vb gibi ürünler konusunda uzmanlaşan Arigmed firmaları gibi niş ürünler üreten yerli firmalar rekabette yer alabilmektedir.²⁸

Üretici firmaların %46 oranındaki bölümü aşağıda belirtilen ilk beş eyalette yer almaktadır. Aşağıdaki liste tüm eyaletlerde yer alan işletme sayılarını göstermektedir.²⁹

Eyalet	İşletmeler 2015
Distrito Federal	401
México	237
Baja California	189
Jalisco	143
Guanajuato	127
Veracruz	116
Puebla	105
Chihuahua	99
Sonora	83
Michoacán	78
Nuevo León	75
Tamaulipas	69
San Luis Potosi	62
Sinaloa	61
Chiapas	54
Oaxaca	48
Coahuila	47
Aguascalientes	43
Zacatecas	34
Morelos	32
Guerrero	31
Hidalgo	30
Yucatán	30
Querétaro	29

²⁸ ProMexico

http://mim.promexico.gob.mx/work/sites/mim/resources/LocalContent/84/2/DS_Dispositivos_medicos_EN.pdf

²⁹ ProMexico <http://mim.promexico.gob.mx/JS/MIM/InformacionEstatal/sectores/DMed/listaing.pdf>

Tabasco	27
Nayarit	25
Durango	19
Tlaxcala	18
Colima	14
Baja California Sur	10
Quintana Roo	4
Campeche	4

Aşağıdaki haritada en fazla sayıda olup, aynı zamanda en önemli olan ABD-Meksika sınırındaki işletmelerin yerleri gösterilmektedir.³⁰

Dernek ve Ticaret Odaları :

- 1.AMID ([Tıbbi Cihazlar Endüstrisi Meksika Birliği](#)),
- 2.CANACINTRA ([Transformasyon Endüstrisi Ulusal Odası](#)),
- 3.CANIFARMA ([Eczacılık Endüstrisi Ulusal Odası](#)),
- 4.COFEPRIIS ([Sağlık Risklerine karşı Koruma Federal Komisyonu](#)).

³⁰ Ibid

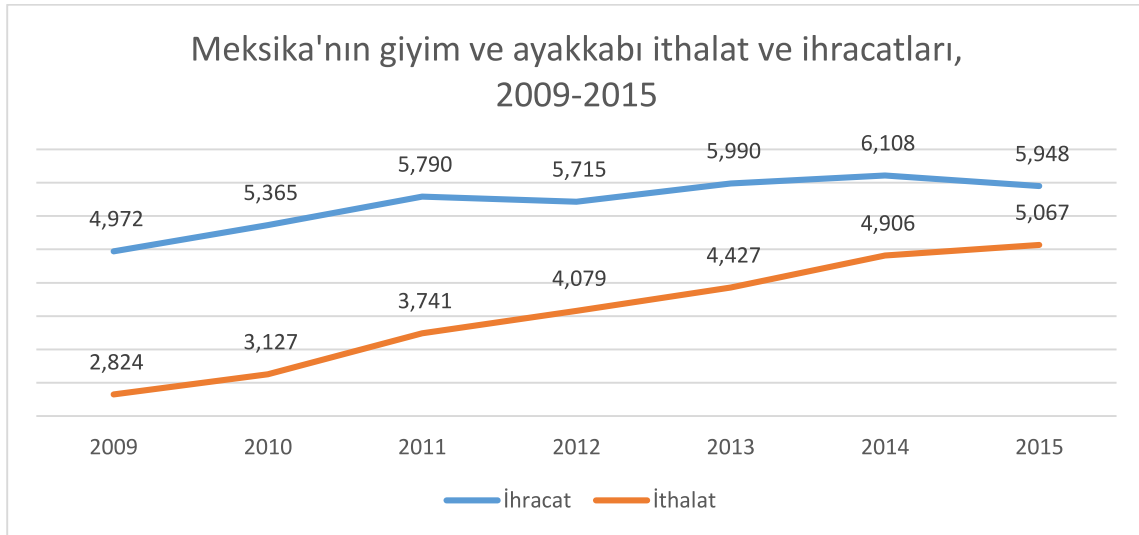
Ticari Fuarlar :

1. ExpoMED – üretici, ithalatçı, dağıtıcı, toptancı, perakendeci ve tıbbi ürün sağlayıcılarının katıldığı konferans ve fuardır.

Web sayfası: <http://expomed.com.mx/>

TEKSTİL VE AYAKKABI SEKTÖRÜ

Meksika'da bu sektör 2015 yılında 5.9 milyar dolarlık ihracatı temsil etmektedir. Öte yandan, 2007 yılında ihracat rakamları 6.1 milyar dolar olarak gerçekleşmişken, 2009 yılında ise bu rakam en düşük seviyesi olan 4.9 milyar dolara düşmüştür. 2007 yılında 3.1 milyar dolar olan ithalat rakamları artış göstererek 2015 yılında 5.06 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.³¹

32

İhracat ve ithalat rakamları milyon dolar cinsinden gösterilmekte olup, 61'den 64'e kadar olan GTİP numaraları ile başlayan tekstil ve ayakkabı ürünlerini içermektedir.

Sektörde, ülkenin tüm eyaletlerinde dikkate değer sayıda işletme bulunmaktadır. Ancak bunların başlıcaları Guanajuato, Meksiko eyaleti, Puebla, Oaxaca, Jalisco, Yucatán ve Distrito Federal'de yer almaktadır.

³¹ TradeMap www.trademap.org

³² Trademap www.trademap.org

Eyalet	İşletmeler
Guanajuato	6150
Estado de México	5763
Puebla	3800
Oaxaca	3187
Jalisco	3024
Yucatán	2659
Distrito federal	2590
Veracruz	2576
Michoacan	2357
Chiapas	1634
Guerrero	1423
Tlaxcala	1143
Hidalgo	1039
Nuevo León	809
Campeche	694
Morelos	634
Sonora	598
Tabasco	533
Tamaulipas	521
San Luis Potosí	518
Chihuahua	509
Sinaloa	494
Coahuila	491
Baja california	490
Aguascalientes	439
Zacatecas	312
Quintana roo	311
Querétaro	305
Durango	290
Nayarit	246
Colima	234
Baja california sur	137

Dernek ve Ticaret Odaları :

- 1.CANAINTEX ([Tekstil Endüstrisi Ulusal Birliği](#)),
2. CNIV ([Giyim Endüstrisi Ulusal Birliği](#)),
- 3.CANAICAL ([Ayakkabı Endüstrisi Ulusal Birliği](#)),
- 4.ANPIC ([Ayakkabı Endüstrisi Tedarikçileri Ulusal Birliği](#)).

Ticari Fuarlar :

1. **Intermoda** – yılda iki kez yapılan fuar, konferanslar ile Meksika moda endüstrisinin podyum gösterilerini içermektedir.

Web sayfası: <http://intermoda.com.mx/>

2. **SAPICA** – Ayakkabı ve deri ürünler sektöründe uzmanlaşmış fuar ve konferanslar.

Web sayfası: <http://www.sapica.com/>

3. **Exintex** – Tekstil sektöründe uzmanlaşmış fuar ve konferanslar. Tekstil lifleri, iplik üreticileri, pamuk tedarikçileri, polyester, trikolar ve diğer sektör tedarikçileri katılır.

Web sayfası: <http://www.exintex.com/index.php/en/>

MEKSİKA'DA NASIL İŞ KURULUR?

Meksika Çalışma Vizesi

Meksika'ya çalışmaya gelecek kişinin vekaleti ile Ulusal Göçmenlik Bürosundaki (<http://www.gob.mx/>) bazı işlemlerin 3. Şahıslar tarafından tamamlanmasını müteakip, Türkiye'deki Meksika Büyükelçiliği'nde bir görüşme gerçekleştirilecektir. Söz konusu adımı gerçekleştirmemek, Meksika hükümetinin Türk uyruklu kişinin ülkeden ayrılmasını talep ederek, işlemleri Türkiye'den yapmasını istemesi sonucunu doğurabilir. Tek istisnai durum, Meksika'da yasal olarak yaşayan yakın akrabaları (anne, baba, oğul, kız) bulunan ve Meksikalı ile evli olan Türk vatandaşları için mevcuttur. Bu kişiler işlemleri Meksika'da şahsen gerçekleştirebilmektedir.

Öncelikle, çalışma iznine başvuracak kişinin, Meksika'da yasal olarak kurulmuş olan bir firmadan iş teklifinin bulunması ve ilgili firmanın Ulusal Göçmenlik Bürosunda "İşveren Kaydı" denilen bir işlem ile kaydının bulunması gerekmektedir.

Gerekli belgeler aşağıdaki gibidir:

- Resmi kimlik fotokopisi
- İşveren antetli kağıdında, iş adresi, çalışma süresi, maaş ve iş türünün belirtildiği iş teklifinin aslı
- "İşveren kaydı" fotokopisi
- Pasaport fotokopisi

20 iş günü içinde yanıt alınabilen başvurunun olumlu bulunması halinde Türkiye'deki Meksika Büyükelçiliğinden, çalışma izni için başvuran kişinin konsolosluk çalışanı ile görüşebilmesi için bir randevu talep etmesi gerekmektedir.

Eğer görüşme olumlu sonuçlanır ise büyükelçilik tarafında kişiye ilgili vize verilir.

Çalışan Meksika'ya geldiğinde Ulusal Göçmenlik Bürosuna giderek vizesini "göçmen formu" ile değiştirmelidir.

Meksika hükümeti web sayfasına göre, bu işlem Türkiye'den yapıldığında herhangi bir ücreti bulunmamaktadır. (Prosedüre ilişkin bağlantı - [Link to the procedure](#)). Türkiye'deki Meksika Büyükelçiliği web sayfasına göre ise, 181 günden bir yıla kadar olan izinler için ücret 279 amerikan doları ya da 180 güne kadar olan izin için 210 amerikan dolarıdır. (Büyükelçilik sayfasına bağlantı - [Link to embassy's website](#)).

Öte yandan, eğer işlemler Meksika'daki bir öğrenci ya da geçici ikamet eden kişi tarafından gerçekleştirilir ise 2,641.80 meksika pezosu ücreti bulunmaktadır. (Prosedür için bağlantı - [Link to this procedure](#)).

Takip eden adımlara ilişkin bilgiler, vizenin onaylandığı ve/veya yasal bir yetkilinin Meksika'daki tüm gerekli işlemleri gerçekleştirdiği varsayılarak verilecektir.

Turizm / İş (elektronik vize)

Bu tip vize, Meksika'ya turist olarak gelen ya da iş amaçlı seyahat eden ancak herhangi bir Meksikalı firma ya da şahıs tarafından ücreti ödenmeyen Türk Vatandaşları içindir.

30 günlük tek bir giriş için geçerli olup, Meksika'ya giriş yapıldığında gümrük 180 güne kadar kalışı onaylayabilir.

Meksika hükümetine göre, ABD vizesi bulunan ya da Japonya, İngiltere, Schengen Bölgesi, Kanada ve ABD'de oturma izni bulunan kişilerin seyahat vizesi ya da elektronik onay almaları gerekmemektedir.³³

Bu tip vizeye başvurmak için, geçerli Türk pasaportu ve interneti bulunan bir bilgisayar yeterlidir. Bu vizenin genel taslağına ekli linkten ulaşılabilir: http://www.inm.gob.mx/index.php/page/Inicio_Autorizacion_Electronica/en.html

Başvuru formuna ise aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

http://www.inm.gob.mx/index.php/page/Solicitud_de_Autorizacion_Electronica/en.html

³³ Ulusal Göçmenlik Enstitüsü - National Institute of Immigration
http://www.inm.gob.mx/index.php/page/Inicio_Autorizacion_Electronica/en.html

Yabancı İşçi Kotaları

Yabancı çalışan sayısını kısıtlayacak herhangi bir yabancı işçi kotası bulunmamaktadır. Ancak, Federal İş Kanununun 7. Maddesi, tüm şirketlerin en az %90 oranında Meksikalı çalışan istihdam etmesi gerektiğini belirtmektedir. Bu maddede bir açık kapının bırakıldığını ve Genel Müdür, Yöneticiler ve Genel Direktörlerin ilgili yüzdeye dahil edilmediğini, dolayısı ile söz konusu çalışanların herhangi bir uyuğa sahip olabileceklerini belirtmek önemlidir.

Yabancı Yatırım Kaydı

Öncelikle, Meksika Ekonomi Bakanlığı, Meksika'da iş kurmak isteyen tüm yabancılar (yasal kuruluş ya da şahıs) ile ikinci bir uyuğa sahip ve yurtdışında ikamet eden tüm Meksikalıların yabancı yatırım ofisine kaydını talep etmektedir.

Söz konusu kayıt <http://www.rnie.economia.gob.mx/> bağlantısında ya da şahsen Ekonomi Bakanlığında (Adres : Insurgentes Sur No. 1940, giriş katı, Colonia Florida, Alvaro Obregón, Distrito Federal, PK. 01030. Çalışma Saatleri: 9:00 - 14:00 arası) gerçekleştirilebilir. Kayıtta aşağıdakilerin ispatlanması gereklidir:

- a. Yabancı kuruluşlar şirketlerinin kendi ülke kanunları gereğince kurulduğunu ispat etmelidir.
- b. Toplumsal sözleşmeleri ve kuruluş dökümanları Meksika Kanunlarına aykırı olmamalıdır.
- c. Meksika'da kurulmuş olan yasal kuruluşların ya da ülkede bir şube veya ajansı bulunan kuruluşların ya da operasyondan sorumlu bir yetkilileri ülkede ikamet eden kuruluşların ilgili yükümlülüklere uymayı kabul ettikleri ve yetkili oldukları farz edilir.³⁴

Kayıt ücretsiz olup şirket faaliyetlerine başladıktan sonraki 40 iş günü içinde yapılabilir. Kayıt tamamlandıktan sonra Bakanlığa verilen bilgilerde herhangi bir değişiklik olması halinde şirket bildirimde bulunmalıdır. Aynı zamanda her üç ayda bir gelir ve masraflar raporlanmalı ve kayıt her yıl yenilenmelidir. Şirketin Meksika faaliyetlerini durdurması halinde kayıt iptali yapılmalıdır. Tüm bu işlemler ücretsiz olup, bakanlık ofislerinde şahsen (kayıt için belirtilen aynı adres ve çalışma saatleri geçerlidir) ya da internetten (<http://www.rnie.economia.gob.mx/>) yapılabilir.

Bu Prosedür için faydalı bağlantılar (İspanyolca)

Yabancı Yatırımların Ulusal Kaydı <http://www.rnie.economia.gob.mx/>

³⁴ ProMexico <http://promexico.gob.mx/en/mx/pasos-invertir-mexico>

RNIE için firmalara göre yükümlülüklerin açıklaması:

<http://www.rnie.economia.gob.mx/RNIE/faces/obligaciones.xhtml>

Sık sorulan sorular:

<http://www.rnie.economia.gob.mx/RNIE/faces/preguntas.xhtml>

Web sayfasındaki işlemler kılavuzu:

<http://www.rnie.economia.gob.mx/RNIE/faces/guiaviainterneta.xhtml>

Doldurulacak formlar:

<http://www.rnie.economia.gob.mx/RNIE/faces/formatos.xhtml>

Özet Tablo: Şirket Kaydı

Sıra	Prosedür	Tamamlama Zamanı	Tamamlama Maliyeti
1	<p>Şirket isminin internetten kullanma izninin alınması ve şirket taslak sözleşmesinin internette noter kaydı</p> <p>Başvuru sahibi şirket ismini kullanabilmek için www.tuempresa.gob.mx web sayfasından onay alabilir. Ekonomi Bakanlığı ilgili onayı çıkaracaktır. Onay verildikten sonra, girişimçi işletme sözleşmesini tasdik edecek noteri seçebilir ve Ekonomi Bakanlığından onaylanan sözleşmenin internette yer alan taslağını başvuruya ekleyebilir. Noter girişimçiye sözleşmenin imzası için randevuyu e-posta ile bildirir.</p> <p>Kuruluş: Ekonomi Bakanlığı</p>	Bir günden az (internette yapılan işlem)	bedelsiz
2	<p>Noter huzurunda şirket sözleşmesinin imzalanması, Vergi Kayıt Numarası (RFC) alınması ve şirket sözleşmesi Ticari Sicil Kaydının internette yapılması</p> <p>Eğer noter şirket tüzüğünün taslağını hazırlar ya da uzman görüşünü bildirirse, genellikle noter ücretleri yüksektir. (5,000 meksika pesosundan 11,000 meksika pesosuna kadar). Şirket sözleşmesi ve tüzüğü notere gitmeden önce taslak olarak hazırlanmalıdır. Meksiko'daki belirli noterler 'Hazine ve Kamu Kredileri Bakanlığı' ile Vergi Yönetim Sistemlerini (SAT) kullanarak vergi kayıt numarası verilmesine ilişkin anlaşma yapmışlardır. Vergi kayıt numarasını düzenleyen noter aynı zamanda şirket sözleşmesini de düzenlemelidir. Noter, noter tasdikli şirket sözleşmesinin Ticari Sicil Kaydını internet üzerinden - tuempresa.gob.mx - adresinden yapabilir ve vergi numarasını da internet üzerinden alabilir. Genellikle noter 2-3 gün içinde evrakların kontrolünü tamamlayıp, şirket sözleşmesinin son halinin yürürlüğe konulması için süreci başlatır.</p> <p>Kuruluş: Noter</p>	Ortalama 2 gün	10,500 meksika pesosu (noter ücreti) + 14,899 meksika pesosu (kayıt ücreti)
3	<p>Meksika Sosyal Güvenlik Enstitüsü Kaydı (IMSS)</p> <p>Bu kaydın daha hızlı gerçekleştirilmesi için şirket internet üzerinden bir ön başvuru yaparak randevu almalıdır. Şirketin IMSS ofislerinde kaydının</p>	1 gün	bedelsiz

	yapılması için ilgili web sayfası şöyledir: http://www.imss.gob.mx/patrones/alta-patronal .		
	Kuruluş: Meksika Sosyal Güvenlik Enstitüsü (IMSS)		
4	Şirket maaş bordroları için yerel vergi idaresi kaydı (Hazine Bakanlığı - Federal Bölge) Şirket IMSS kaydının ardından yerel vergi idaresine kayıt olmalıdır. Yerel ofise başvuru www.finanzas.df.gob.mx internet adresinden yapılabilir. Kaydın yapılabilmesi için, vergi kayıt numarası ve şirket posta kodu gereklidir. Kuruluş: Hazine ve Kamu Kredileri Bakanlığı	1 gün	bedelsiz
5	Ticari kuruluşun açılışına ilişkin internet üzerinden yerel hükümete bilgi verilmesi (Delegasyon) Ticari kuruluş açılışının ihbarı tamamen internet üzerinden www.sedeco.df.gob.mx web sayfasından yapılır. Düşük riskli aktiviteler için, onay otomatik olarak e-posta adresine gönderilir. Kuruluş: yerel vergi idaresi	Bir günden az (internet üzerinden işlem)	bedelsiz
6	Ulusal İş Bilgisi Kaydı (SIEM) Ocak 1997'den beri Ulusal İş Bilgisi Kaydı (SIEM) zorunludur. Şirket, faaliyet amaç ve aktivitelerine göre belirli bir odaya kayıt olacaktır. Ücret, şirket faaliyet alanı ve çalışan sayısına göre aşağıda belirtildiği şekilde farklılık gösterecektir. Sektör ile ilgili aktiviteler için ücretler (en yüksek ücretler) : -6 veya daha fazla çalışan 670 meksika pezosu -3 ila 5 çalışan 350 meksika pezosu -2 kişiye kadar çalışan 150 meksika pezosu Ticaret ve servis ile ilgili aktiviteler için ücretler (en yüksek ücretler) : -4 veya daha fazla çalışan 640 meksika pezosu -3 veya daha az çalışan 300 meksika pezosu -2 kişiye kadar çalışan 100 meksika pezosu Maliyet 100 ila 670 meksika pezosu arasında değişiklik gösterir. Kuruluş: Yerel Hükümet Ofisi	1 gün	Maliyet 100 ila 670 meksika pezosu arasında değişebilir.

Yukarıdaki tablo Meksiko için geçerli olup Dünya Bankasından alınmıştır: Dünya Bankası 2016. *Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency*. Washington, DC: World Bank Group. DOI: 10.1596/978-1-4648-0667-4. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

Kuruluş veya Şirket için Yasal İsim Kaydı

Bu işlem Ekonomi Bakanlığı'nda ya da internet üzerinden yapılabilir. Bu işlemin yapılabilmesi için RFC (Federal vergi kimlik numarası) ve FIEL imzası (Dijital Elektronik İmza) gereklidir ve her bir belge Vergi İdaresi Servislerinden temin edilebilir. Kayıt <http://www.tuempresa.gob.mx/> adresi üzerinden yapılabilir. Eğer

Bakanlığın yetkililerine direk başvuru tercih edilir ise, ilgili ofislerin listelerine bu bağlantıdan ulaşılabilir. [list](#).

Bu Prosedür için faydalı bağlantılar (İspanyolca)

RFC ve FIEL Prosedürü: [RFC FIEL SAT](#)

Ekonomi Bakanlığı delegeleri listesi: [list](#)

Prosedür için web sayfası: <http://www.tuempresa.gob.mx/>.

Tüzel Kişilik Kurulumu

Tüm şirketler ticari noterler “corredor público” ve/veya noterler “notario público” tarafından kurulmalı ve herhangi bir değişiklik söz konusu yetkililer tarafından yapılmalıdır.

Şirket ana sözleşmeleri aşağıda belirtilen konuları içermelidir:

- Şirketi kuran gerçek kişiler veya yasal kuruluşların isim, adres ve uyrukları.
- Şirket amacı.
- Şirket isim ve ticari ünvanı.
- Şirket faaliyet süresi.
- Sermaye Miktarı.
- Her bir ortağın katılım yaptığı maddi miktar ile varlıklar ve ilgili varlık bedelleri, bu bedellerin tespit şekilleri ile birlikte belirtilmelidir. Eğer şirket değişken sermaye ile kurulmuş ise isim bunu yansıtmalı ve minimum bir miktar belirlenmelidir.
- Şirket adresi.
- Şirket yönetim şekli ve yönetici yetkileri.
- Yönetici isim ve imza yetkilileri bilgileri.
- Şirket ortakları arasında kar ve zarar dağıtım şekilleri.
- Yedek fon miktarı.
- Şirket tasfiyesi için önceden gerekli ayrıntılar belirlenmelidir.
- Önceden belirlenmediği hallerde, şirket tasfiye şekilleri ve tasfiye edenlerin belirlenmesi.³⁵

Bu prosedürün maliyetleri, tüzel kişiliğe ait şirket sermaye miktarları ve ilgili işlemlerin tamamlanacağı eyalete göre değişiklik göstermektedir.

Bu Prosedür için faydalı bağlantılar

Meksika'daki noterlerin listesi: [list](#).

³⁵ SIEM <http://www.siem.gob.mx/guiasdetramites/NotaPersona.asp?Tipo=2>

Tüzel kişilik çeşitleri

Meksika’da şirket yönetimi için çeşitli tüzel kişilikler mevcuttur. Bunların en yaygın olanları, birebir çevirileri ve kısa tarifleri ile birlikte aşağıda listelenmiştir. Bu kapsamlı bir liste değildir.

İsim	En az		Sermaye Temsilcileri	Hissedarların yükümlülükleri	Yasal yönetim şekilleri
	Hissedarlar	Sermaye			
Anonim Şirket - (Sociedad Anónima (S.A.))	2 ortak	\$50,000	Hisse Senetleri	Sadece kendi hisse senetlerinin ödemesi ile yükümlüdürler.	Sadece bir yönetici ya da yönetim kurulu, hissedarlar ve olmayanlardan seçilebilir.
Kolektif Şirket - Sociedad en Nombre Colectivo (S.N.C.)	Yasal minimum sayı yoktur	Yasal minimum sayı yoktur	Hisse Senetleri	Hissedarlar sınırsız sorumluluk sahibi ve ortak borç yükümlülükleri vardır.	Bir veya pek çok yönetici hissedarlardan ya da hissedar olmayanlardan seçilebilir.
Komandit Şirket (basit ortaklı) - Sociedad en Comandita Simple (S.C.S.)	Bir veya daha fazla ortak	Yasal minimum değer yoktur	Sosyal Paylar	Hissedarların sınırsız sorumlulukları ve ortak borç yükümlülükleri olup, ek olarak, sadece katkıları kadar sorumlulukları olan ortaklara karşı sorumluluk sahibidirler.	Hissedarlar (komanditer ortaklar) şirket yönetimini üstlenemezler.
Limited Şirket - Sociedad de Responsabilidad Limitada (S. de R.L.)	50’den fazla ortak olamaz	\$3,000.00	Sosyal Paylar	Sadece kendi katkılarının ödemesi	Bir veya daha fazla yönetici, ortak ya da olmayanlardan seçilebilir.
Komandit Şirket (hisseli) - Sociedad en Comandita por Acciones (S.C.A.)	Bir veya daha fazla ortak	Yasal minimum değer yoktur	Hisse Senetleri	Basit ortaklı komandit şirket ile aynıdır.	Basit ortaklı komandit şirket ile aynıdır.
Kooperatif Şirket - Sociedad Cooperativa (S.C)	5 ortak	Ortaklardan katkılar, bağışlar ve şirket kazançları	Şirket faaliyetleri ile	Ortakların sosyal ve ekonomik gelişmelerini sağlayarak kazançları orantılı olarak paylaşmak	Genel Kurul tarafından dizayn edilen, Genel Kurul Yönetim Kurulu, Gözetim Kurulu ve diğer komiteler

Çoğu yasal kuruluş “Değişken Sermaye” eklemesi yapılabilir, dolayısı ile Şirket Kuruluş Belgesini değiştirmeksizin, şirket sermayesini çoğaltıp azaltabilir. Buna ek olarak, Anonim Şirket şeklinde işleyen kuruluş, eğer Meksika borsasında yer alacak ise kanunen “Anonim Menkul Değerler Piyasası Şirketi”(Sociedad Anónima Bursátil) ismini almalıdır.

Sosyal Kısımları bulunan şirketler, ortaklık yapıları bakımından farklı çalışırlar. Diğer şirketlerde ortaklar büyük oranda hisselerini serbestçe ticari olarak yönetebilirken, bu tip şirketlerin ortakları ticari olarak kullanabilecekleri yasal kağıtlar almazlar. Eğer ortak hissesini satmak ister ise, diğer ortakların onayını almak zorundadır.

Şirket kuruluş belgeleri kaydı

Şirket kuruluş belgeleri, “Mal ve Ticaret Resmi Sicil” (Registro Público de la Propiedad y el Comercio) kayıt edilmeli, bu belediye düzeyinde gerçekleştirilmelidir. Maliyetler şirket sermayesi ve her bir belediyeye göre değişiklik göstermektedir.

Bu Prosedür için faydalı bağlantılar

Kamu sicil listeleri: <http://www.siger.gob.mx/siger/registro.pdf>

Bu aşamadan sonra prosedürler şirketin içinde bulunduğu sektöre, çalışan sayısına ve faaliyet yerine göre değişiklik göstermektedir.

Meksika Hükümetine ait İşletme Bilgi Sistemleri (SIEM), iş kurulumu için gerekli olan prosedürler konusunda girişimcileri bilgilendirmektedir. Sadece sisteme işin içeriği ve yeri hakkında bilgi girilmesi gerekmektedir.

Bu örnekte, Meksiko eyaletinin Cuautitlán bölgesinde yer alan otomobil ve kamyon vites üretim tesisine ait prosedürler aktarılacaktır.

Daha önce belirtilen adımlara ilave olarak gerekli olan diğer hususlar:

Bölgesel Etki Yönetmeliği

Bu işlem belediyenin “İşletme İlgilileri Merkezi” bölümünde gerçekleştirilir. 15 iş günü içerisinde yanıt alınan başvurunun geçerlilik süresi 1 yıl olup, maliyet her bir belediyeye göre farklılık göstermektedir.

Bu prosedüre göre, sadece şirketin tesislerini kuracağı alan 300 metrekarenin üzerinde olduğu takdirde arsa kullanım izni alımı gerekmektedir.

Arsa Kullanım İzinleri

Ticaret, üretim vs. amaçlar ile arsa kullanımını yetkisidir. Söz konusu belediye için işlemler Bölge Direktörlüğünde yapılmakta olup, 8-12 iş günü içinde yanıt alınan bu izin süresiz olup 10 günlük asgari ücret tutarında maliyeti bulunmaktadır.

Çevresel Etki İzinleri

Endüstrinin çevresel etkilerini değerlendiren bir prosedürdür. Risk değerlendirmesi, hazırlık raporu ya da çevresel etki çalışması şeklinde olabilir. Yetkili hangisinin gerekli olduğuna karar verir. Süresi değişkenlik göstermekte olup, maliyetler

3,922.00 meksika pezosundan 12,753.00 meksika pezosuna kadar değişkenlik gösterir. Bu izin belediyenin "İşletme İlgi Merkezi"nden temin edilebilir.

Onay

Eyaletten izin almanın gerekli olduğu durumlar hariç, belediyeden tesislerin onayı gerekmektedir. Belediyenin "İşletme İlgi Merkezi"nden temin edilen ve sekiz ila oniki gün arası bir süre içinde yanıt alınabilen başvuru, bir yıl süre ile geçerli olup, bedelsizdir.

Su, Atık Su ve Hıfzıssıhha Kuralları

Tesislerde şebeke suyunun bulunup bulunmayacağı, atık suya erişim, hıfzıssıhha konularında kuralların kararlaştırılması gereklidir. Eyaletin Su Komitesi'nden temin edilebilen başvuruya 15 iş günü içinde yanıt alınabilir. Belge bedelsiz ve süresizdir.

Belediye İzinleri

Faaliyete geçebilmek için belediyeden izin gereklidir. Belediyenin "İşletme İlgi Merkezi"nden 8 ila 15 gün içinde alınan belge, bir yıl süre ile geçerli olup ücret işletme faaliyet alanına göre değişiklik göstermektedir.

Bu aşamada şirket faaliyetlerine başlayabilir ancak bu hükümet ile ilgili işlemlerin tamamlandığı anlamına gelmemektedir. Söz konusu işlemlerin en önemlileri aşağıda belirtilmiştir:

Çalışan Sosyal Güvenlik Kaydı

Eğer şirket çalışanları var ise, çalışanların sosyal güvenlik haklarından faydalanacağını garanti altına almak amacı ile hükümet, şirket kaydının yapılmasını talep eder.

Bu kayıt internette başlatılabilir ve ilgili Meksika Sosyal Güvenlik Enstitüsü'nde (IMSS) tamamlanır. İşlemin kendisi bedelsiz olup, firmanın çalışanlarına zorunlu haklarının ödenmesini sağlar.

Bu Prosedür için faydalı bağlantılar (İspanyolca)

Prosedür gereksinimleri: <http://www.imss.gob.mx/tramites/imss02001c>

Prosedürün tamamlanacağı ofislerin rehberi: "[Subdelegaciones](#)"

Ücret Vergi Kayıtları

Eğer firma çalışanlarına peşin ya da mal olarak ödeme yapıyor ise, bu kayıt yerel yetkililer ile gerçekleştirilir. Bu işlem yerel "Finansal Servisler Merkezi" yerine getirilirken, bedelsizdir.

Bu Prosedür için faydalı bağlantılar (İspanyolca)

Meksika'daki ofislerin rehberi: [SAT](#).

İş Özellikleri

Meksika'daki minimum ücretler

Birkaç yıl evvel çeşitli "Ekonomik Alan"a bölünmüş olan Meksika'da ülke çapında değişik asgari ücretler mevcut iken, yakın zamanda hükümet basitlik ilkesi ile bu uygulamayı kaldırıp, tüm ülke genelinde günlük 73.04 meksika pezосу olan bir asgari ücret uygulamasını başlatmıştır.

Ek olarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenen "profesyonel ücretler" bulunmaktadır. Profesyonel ücretler konusunda daha detaylı bilgi aşağıdaki bağlantıdan temin edilebilir:

http://www.conasami.gob.mx/def_prof_ofi_trab_esp_A.html

Çalışan sosyal hakları veya 'işe alım maliyetleri'

Meksika'da işveren çalışanlarına bir yıl boyunca gerçekleşen kardan pay vermeye zorlanmaktadır. Buna ispanyolcada yaygın olarak PTU kısaltması ile bilinen "Çalışanların kardan payı" denilmektedir. Genel olarak yıllık şirket karının %10'u çalışanlar arasında eşit olarak dağıtılmak üzere ayrılır. Eğer çalışan tam bir yıl çalışmamış ise, ödemesi çalışma süresine doğru orantılı olarak yapılır. Şirketler genellikle çalışanların maaş bordrolarının hamili olan başka şirketler kurarak bu bedeli azaltma ya da tamamen ortadan kaldırma yoluna giderler.

Özet Tablo: İşe Alım

İşe Alım	Meksiko	Monterrey
Sürekli görevler için belirli süreli kontratlar yasaklanmış mıdır?	Evet	Evet
En uzun tek kontrat süresi (ay bazında)	limitsiz	limitsiz
Yenilemeler dahil en uzun tek kontrat süresi (ay bazında)	limitsiz	limitsiz
Asgari ücret (Günlük Meksika Pezosu)	73.04	73.04
25 yaş altı çalışanlara işvermek için teşvikler var mı?	Hayır	Hayır

Tablo alıntısı: Dünya Bankası. 2016. *Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency*. Washington, DC: World Bank Group. DOI: 10.1596/978-1-4648-0667-4. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

Özet Tablo: Çalışma Saatleri

Çalışma Saatleri	Meksiko	Monterrey
Hafta içinde en fazla çalışılabilecek gün sayısı	6	6
Gece çalışma primi (saat ücretinin yüzdesi bazında)	0	0
İzin gününde çalışma primi (saat ücretinin yüzdesi bazında)	25	25
Fazla mesai primi (saat ücretinin yüzdesi bazında)	100	100
Gece çalışması kısıtlamaları mevcut mu?	Hayır	Hayır
Hamile olmayan ve emzirmeyen kadınların erkekler ile aynı gece saatlerinde çalışabilmeleri	Evet	Evet
Haftalık tatil kısıtlamaları mevcut mu?	Hayır	Hayır
Fazla mesai kısıtlamaları mevcut mu?	Evet	Evet
1 yıllık kıdemli çalışanın yıllık ücretli izni (çalışma günleri cinsinden)	6	6
5 yıllık kıdemli çalışanın yıllık ücretli izni (çalışma günleri cinsinden)	14	14
10 yıllık kıdemli çalışanın yıllık ücretli izni (çalışma günleri cinsinden)	16	16
Ücretli yıllık izin (1, 5 ve 10 yıl kıdemli çalışanların ortalaması, çalışma günleri cinsinden)	12	12

Tablo alıntısı: Dünya Bankası -World Bank. 2016. *Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency*. Washington, DC: World Bank Group. DOI: 10.1596/978-1-4648-0667-4. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

Özet Tablo: İşten Çıkarma Yönetmelikleri

İşten çıkarma zorluk indeksi	Meksiko	Monterrey
En uzun deneme süresi (ay)	1	1
Kanunen ihtiyaç fazlalığı ile işten çıkarma mevcut mu?	Evet	Evet
İşçinin işten çıkarılması halinde 3. Parti bilgilendirmesi gerekli mi?	Evet	Evet
İşçinin işten çıkarılması halinde 3. Parti onayı gerekli mi?	Evet	Evet
9 İşçinin işten çıkarılması halinde 3. Parti bilgilendirmesi gerekli mi?	Evet	Evet
9 İşçinin işten çıkarılması halinde 3. Parti onayı gerekli mi?	Hayır	Hayır
İhtiyaç fazlalığı ile işten çıkarma halinde öncelik kuralları mevcut mu?	Evet	Evet
Yeniden işe alım önceliği gerekli mi?	Evet	Evet

Tablo alıntısı: Dünya Bankası. 2016. *Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency*. Washington, DC: World Bank Group. DOI: 10.1596/978-1-4648-0667-4. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

Özet Tablo: İşten Çıkarma Maliyetleri

İşten çıkarma maliyet göstergesi (haftalık maaş cinsinden)	Meksiko	Monterrey
1 yıl kıdemli çalışanın ihbar süresi	0	0
5 yıl kıdemli çalışanın ihbar süresi	0	0
10 yıl kıdemli çalışanın ihbar süresi	0	0

1 yıl kıdemli çalışanın kıdem tazminatı	14.6	14.6
5 yıl kıdemli çalışanın kıdem tazminatı	21.4	21.4
10 yıl kıdemli çalışanın kıdem tazminatı	30	30

Tablo alıntısı: Dünya Bankası. 2016. *Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency*. Washington, DC: World Bank Group. DOI: 10.1596/978-1-4648-0667-4. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

Özet Tablo: İş Kalitesi

İş Kalitesi	Meksiko	Monterrey
Eş değerdeki iş için eş ücret uygulaması?	Hayır	Hayır
İşe alımda cinsiyet ayrımcılığı bulunmaması?	Evet	Evet
Kanuni ücretli ya da ücretsiz hamilelik izni?	Evet	Evet
En kısa hamilelik izni (takvim günü cinsinden)?	84	84
Hamilelik izninde ücretin %100'ünü alabilme?	Evet	Evet
Yılda 5 gün hastalık izni?	Hayır	Hayır
İş başında eğitim?	Evet	Evet
1 yıllık çalışma sonrasında işsizlik koruması?	Hayır	Hayır
İşsizlik koruması için asgari katkı süresi (ay bazında)?	Mevcut değil	Mevcut değil
Çalışan sendika kurabilir yada katılabilir mi?	Evet	Evet
Çalışan hakları ihlali için idari ve yasal yardım?	Evet	Evet
İşgücü denetim sistemi?	Evet	Evet

Tablo alıntısı: Dünya Bankası. 2016. *Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency*. Washington, DC: World Bank Group. DOI: 10.1596/978-1-4648-0667-4. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

Sosyal Güvenlik

Meksika'da sosyal güvenlik çalışan maaşının %17 si civarında olup işin risk derecesine göre değişiklik gösterebilir. Teknik olarak sosyal güvenlik ödemesini yapan firma çalışanına hastalık izni ödemesi yapmamakta ancak hastalanan çalışana hükümet ödeme yapmaktadır.

SAR (emekli maaşı), ücretin yaklaşık %2sine eşittir.

INFONAVIT %5 vasıtasıyla ev kredisi. Ev sahibi olmak isteyen çalışanlara kredi sağlayan konut fonudur.

Ücretli izin: İlk çalışma gününden itibaren çalışan 6 günlük ücretli izne hak kazanır. Kanunen her yıl ücretli izin günleri, yıl başına iki gün olmak üzere arttırılır. Şirketler genellikle bir yıllık kontratlar yapıp, her yıl bu kontratları yenileyerek, çalışanın kıdem kazanmasını bertaraf ederler.

Kanunen, her 6 günlük çalışmanın ertesinde, çalışan en azından tam 1 gün ücretli izin hak eder.

Eğer bir çalışan pazar günü çalışmak zorunda olursa, günlük ücretinin %25 oranında ilave ücreti hak eder.

Eğer bir çalışan izin gününde çalışmak zorunda olursa, günlük ücretinin iki katı ücreti hak eder.

Kanunen, resmi tatil olarak kabul edilen sekiz gün vardır. Bunlar, 1 Ocak, Şubat ayının ilk pazartesi günü, Mart ayının üçüncü pazartesi günü, 1 Mayıs, 16 Eylül, Kasım ayının üçüncü pazartesi günü, 25 Aralık ile federal ve yerel seçimlerin olduğu günlerdir.

“Aguinaldo” ya da Noel primi her bir çalışana ödenmelidir; bu prim 15 günlük ücrete eşittir. Söz konusu ücret, her yıl 25 Aralık öncesinde ödenmelidir. Eğer çalışan bu tarih öncesindeki tüm yıl boyunca çalışmamış ise, çalıştığı gün oranındaki kısım ödenmelidir.

İşten çıkarma tazminatı, eğer çalışan gerekçeli bir sebep ile işten çıkartılmamış ise, işveren, 3 aylık ücreti ile çalışılan her bir tam yıl için 20 günlük ücreti, ilave olarak da her bir vaka için farklılaşan diğer masrafları ödemelidir. Gerekçeli sebepler kriterleri Federal İş Kanununun 47. maddesinde açıklanmıştır. Gerekçeli sebepler dolayısı ile iş akdinin sonlandırıldığını kanıtlamak genellikle zordur. Dolayısıyla çalışanlar işten çıkarılma tazminatı talebi için dava açabilirler. Eğer firma davayı kaybederse, çalışan fiili olarak çalışmamış olsa bile, dava süresine karşılık gelen çalışanın ücretini ödemek zorunda kalabilir. Genellikle işten çıkarılacak personel ile anlaşmaya varmak üzere görüşülür.

Genellikle, firma, maaşın %35 oranındaki kısmını sosyal güvenlik, iş katkıları ve ücret vergilerine ödeyeceğini öngörebilir. Ancak firma emeklilik ve sağlık ödemelerinin %47 ye kadar olan kısmını hesaptan düşebilir. Bu indirim oranı ikinci yılda en azından aynı seviyede kalmak ile birlikte, %53 seviyesine kadar çıkabilir. Örneğin, ilk yıl söz konusu katkı ödemeleri için 100 peso harcaması halinde, firma %47 oranındaki kısmı hesaptan düşebilirken, takip eden yıl ilgili ödemelerin %53 oranındaki kısmını hesaptan düşebilir.

Vergiler

Kazancın seviyesine göre değişiklik göstermekle birlikte, ortalama olarak firmalar çalışan ücretinin %30u oranındaki kısmını, gelir vergisi ödemeleri için alıkoymazlar.

Esas itibarı ile, %16 oranında Katma Değer Vergisi tüm işlemler için ödenmelidir. Örneğin firma makine aldığı KDV ödemeli ya da bir kişi bir sandalye aldığı KDV ödemelidir. Bu vergi firmanın vergi yükümlüğü hesabından düşülebilir. Örneğin, firma ikmal maddeleri satın alıp KDV ödendiğinde, ödenen vergi miktarı gelir vergisi hesabından düşülebilir.

Eyalet vergileri değişiklik göstermekte olup, genellikle emlak vergilerini etkiler.

Özürü personel alımı Meksika'daki her firma için zorunlu olmakla birlikte, özürü kişileri istihdam eden firmalar için vergi indirimleri mevcuttur.³⁶

³⁶ <http://capacidadesyempleo.stps.gob.mx/#incentivos>

Özet Tablo: Vergiler

Vergi ya da Zorunlu Katkı	Ödeme Sayısı	Ödeme Notları	Zaman (saat bazında)	Yasal vergi Oranları	Vergi Matrahı	Toplam vergi oranları (kardan %)	Toplam vergi oranları üzerine notlar
Şirket gelir vergisi	1	İnternet üzerinden	122	30%	Vergiye tabii kar	25.44	
Çalışan sosyal güvenlik, işveren tarafından ödenen	1	İnternet üzerinden	64	Değişken oranlar	Brüt Maaşlar	22.01	
İşveren tarafından ödenen – maaş bordrosu vergisi	1	İnternet üzerinden		3%	Brüt Maaşlar	3.38	
Emlak Vergisi	1	İnternet üzerinden		Değişken oranlar	Emlak değeri	0.86	
Araç Vergisi	1	İnternet üzerinden		Değişken oranlar	Araç Değeri	0.04	
Katma Değer vergisi	1	İnternet üzerinden	100	16%	Satış Fiyatı	0	Hariç
Çalışan sosyal güvenlik, çalışan payı	0	Ortaklaşa		Değişken oranlar	Brüt Maaşlar	0	alıkoyulmuş
Toplam	6		286			51.7	

Tablo alıntısı: Dünya Bankası. 2016. *Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency*. Washington, DC: World Bank Group. DOI: 10.1596/978-1-4648-0667-4. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

“Sivil Savunma”

Genel olarak her firma, çalışma yerinin çalışanlar için güvenliliğini onaylayan ‘sivil savunma’ isimli devlet kuruluşu tarafından değerlendirilmelidir. Genellikle bir firmanın sadece en azından bir adet yangın söndürücüsü, açıkca etiketlenmiş acil çıkış kapıları ve ilk yardım seti olmalıdır. Bazı durumlarda, firmanın elektrik ve gaz tesisatını değerlendiren ‘risk ve zayıf noktaların değerlendirilmesi’ adlı rapor, firmada var olabilecek asansör ve merdivenlerin durumunu değerlendiren rapor gerekli olabilir. Firma personelinin ilk yardım prosedürleri, yangın ile mücadele ve tahliye konularında eğitilmelidir.³⁷ Sektöre özel ve belediye ya da eyalete özel diğer gereklilikler olabilir.

³⁷ <http://www.proteccioncivil.gob.mx/>

Sendikalar

Meksika yasalarına göre 20 ya da fazla çalışanın sendika kurmasına ya da sendikaya katılmasına izin verir. Genellikle firma tarafından sendikaya ödeme yapılmasına ilişkin bir kanun maddesi bulunmamaktadır. Çoğunlukla sendika ücretleri çalışanın maaşından kesilir.

Sendika, firma ile çalışanların ücretleri üzerine pazarlıklar başlatabilir, çalışanlar adına toplu anlaşmalar imzalayabilir, iş ve güvenliği gözlemleyebilir, çalışanlar için eğitim talebinde bulunabilir, iş kuralları oluşturabilir ve kar payı dağıtımlarına (PTU) karar vermek üzere vergi beyanlarını sorgulayabilir.

Özet Tablo: İnşaat İzinleri

No	Prosedür	Tamamlama Süresi	Tamamlama Maliyeti
1	<p>Uyum sertifikasının talep edilerek alınması ve resmi numara</p> <p>Bu işlem için başvuru yapılacak kuruluşlar Delegasyonel Tek Nokta Veznesi, Şehircilik, İmar ve İskan Bakanlığı ve Hükümet Federal Bölge Departmanıdır. Asıl ya da onaylı kopya kabul edilebilir.</p> <p>Resmi numara: Hükümet Federal Bölge Departmanı yaya yoluna ön cephesi olan her bir mülk için tek bir resmi numara tahsis edecektir.</p> <p>Uyum sertifikası: Arazideki parsel kullanımı sırasında, kısıtlı ve kamu alanı ayrımları ile mülk ve yaya yolu birleşme bölgelerine doğru şekilde riayet edilmesi önemlidir. Özel arsa kullanımını gösteren tek bölge sertifikası ile fizibilitenin yapılması gereklidir.</p> <p>Sunulması gereken dökümanlar şunlardır: • Gerekli emlak vergilerinin ödeme belgeleri (kopya) • Tapu Sicil kaydı (asıl ve kopya) • Ücretlerin ödemeleri • Başvuru Formu (asıl) • İşlemleri tamamlayan kişinin kimlik belgesi ve ilgili kimliği onaylayan belge (asıl ve kopya)</p> <p>Ödeme sertifikasının talep edildiği aynı gün yapılır. Aynı zamanda, vergi mükellefinin sertifikayı teslim alması için bir tarih (genellikle 3 veya 4 iş günü içinde) belirlenir. Sertifika 2 yıl boyunca geçerlidir.</p> <p>Maliyet, Federal Bölge Finansal Kodunun 233 ve 234. maddelerine göre belirlenir. Aralık 2014 tarihinde değiştirilen resmi maliyete göre, bina cephesinin doğrusal metresi başına 37.24 meksika pezosuna ilave olarak resmi numara genel ücreti olan 242.30 meksika pezosu tahsil edilir. Örneğin, ön cephe 22,5 metre ise toplam maliyet 1,080.20 meksika pezosudur (= 37.24 x 22.5 m+242.30)</p> <p>Resmi süre sınırı 8 gün olup uygulamada işlem 1-2 hafta sürebilir.</p> <p>Kuruluşlar: Delegasyonel Tek Nokta Veznesi, Şehircilik, İmar ve İskan Bakanlığı Hükümet Federal Bölge Departmanı</p>	11 gün	1,080 Meksika pezosu
2	<p>Özel arazi kullanımı ve fizibilitesini gösteren münferit bölgelendirme sertifikası talep ve temini</p>	12 gün	1,296 Meksika pezosu

	<p>Bu aşamada, binanın özel kullanımına izin verilip verilmediğini onaylayan belgeyi BuildCo vermektedir. Federal Bölge Finansal Kodu, Madde 235, Bölüm III, Aralık 2014'de değiştirilmiştir.</p> <p>Kuruluş: Şehircilik Gelişim Plan ve Programları Kayıt Dörektörlüğüne bağlı Şehircilik, İmar ve İskan Bakanlığı Tek Nokta Veznesi Alt Direktörlüğü</p>		
3	<p>Su fizibilite çalışması talep ve temini</p> <p>Bu sertifika yetkili idare birimlerinin teknik görüşleri ile su tedariki, atık su ve yağmur suyu kanalizasyon sisteminin uygunluğunu belirtir. Bu süreç içme suyu tedarik başvurusundan önce gelmektedir.</p> <p>Kuruluş: Meksiko Su İdaresi</p>	12 gün	788,549 Meksika pezosu
4	<p>Tip B İnşaat Raporu kaydı</p> <p>Tip B İnşaat Raporu, 5,000 metrekareye kadar olan ikametgah harici ya da karışık kullanımlı ya da 10,000 metrekareye kadar olan ikametgah kullanımlı ya da yüksek risk bölgelerindeki tek aile yerleşim birimleri için temin edilir.</p> <p>Temini için aşağıdaki belgeler sunulmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geçerli uyum sertifikası ve resmi numara (asıl ve onaylı kopya) • Özel arazi kullanımı ve fizibilitesini gösteren münferit bölgelendirme sertifikası (asıl ve nüsha tasvifi için onaylı fotokopi) • Kullanılacak tüm malzeme, ekipman vb bilgilerin belirtildiği, mal sahibi, inşaat yetkilisi ve mimari dizayn-tesisat yetkilisinin imzaları bulunan, tam taslağı çizilmiş ölçekli haritada inşaat mimari projesinin dört adet fotokopisi • Tanımlayıcı proje raporu • Hesaplama raporu • İnşaat Yetkili Direktörü, yapı güvenliği sorumlusu ve mimari dizayn-tesisat yetkililerinin Kayıt ve Tanıtım Kartları (asıl ve nüsha tasvifi için onaylı fotokopi) • İnşaat Yetkili Direktörü ve yapı güvenliği sorumlusu tarafından imzalanmış inşaat projesinin 2 adet fotokopisi • Eğer başvuru gerekli ise, içme suyu ve atık su işleri için Federal Bölge Departmanı tarafından sağlanmış tadilat vergileri ödemeleri ve izin çıkarma ücretleri ödeme belgeleri gereklidir. (asıl ve nüsha tasvifi için onaylı fotokopi). Burada varsayılan binanın ana su borusunun montaj ve tadilatı, atık su sistemi bağlantısı gerekli olduğu için ilgili başvuru ve ödeme belgeleri eklenmiştir. <p>İnşaat raporu kaydının ardından, Tek Nokta Veznesi (müşteriye farklı birçok tüketim malzemesinin bir arada sunulduğu alışveriş yeri), sunulan bilgi, belgeyi gözden geçirerek inşaat işlerinin 'Yönetimsel Değerlendirme Kurallarına' göre devam edip etmediğini Federal Bölge adına denetler.</p> <p>İnşaat Yetkili Direktörü, inşaat işi raporundaki kayıt numarası, konum ve süreyi de belirten genel inşaat çalışma bilgileri ve benzeri bilgileri içeren bir levhayı asmak ile yükümlüdür. İlgili levha görünür bir yere asılmalı ve umumi yoldan okunabilir durumda olmalıdır.</p>	1 gün	788,549 Meksika pezosu

	<p>Rapor geçerlilik süreleri aşağıdaki gibidir (inşaat işlerinin tamamlanması için):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 300 metrekareye kadar: 1 yıl • 300 -- 1,000 metrekare arası: 2 yıl • 1,000 metrekare üzeri: 3 yıl <p>İnşaat izni temini için maliyet dökümü aşağıdaki gibidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kayıt: 545.50 meksika pezosu (Meksiko Vergi Kodu 2015 Madde 185 Bölüm B, fr. I, p.a) • Analiz: 79.53 pezo x 1,300.6 m² = 103,436.71 (Meksiko Vergi Kodu 2015 Madde 185 Bölüm B, fr. I, p.b) • Çevre Tazminatı: 42.10 pezo x 1300.6 m² = 54,755.26 pezo (Meksiko Vergi Kodu 2015 Madde 300) • Yola etki tazminatı: 121.50 pezo x 1300.6 m² = 158,022.9 pezo (Meksiko Vergi Kodu 2015 Madde 301) • Yeni su ve kanalizasyon bağlantısı hakları: 306.68 pezo x 1300.6 m²= 398,868 pezo (Meksiko Vergi Kodu 2015 Madde 302) <p>TOPLAM = 715,628.39 meksika pezosu</p> <p>Su ve kanalizasyon için maliyet dökümü:</p> <p>A) Hidrolik İnşaat ve Operasyon Servisleri (Madde 181)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Su Bağlantısı: 13,924.20 pezo (DF Vergi Kodu, Madde 181 Bölüm A, fr. I, p. c) • Su ölçüm cihazı: 6,986.34 pezo (DF Vergi Kodu, Madde 181 Bölüm A, fr. III, p. c) • "Temiz su dağıtım bağlantısı": 1,461.50 pezo (DF Vergi Kodu, Madde 181 Bölüm A, fr. IV, p. c) • Kanalizasyon bağlantısı: 9,428.22 pezo (DF Vergi Kodu, Madde 181 Bölüm B, fr. I, p. a) (Arazi tipi I ve II seçili) <p>B) Su ve Atık Su Şebekesi Kullanım İzni (Madde 182)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknik Değerlendirme: 39,908.58 pezo (DF Vergi Kodu, Madde 182, fr. I, p. 2) • Su boruları kullanım ücreti : 1,211.85 pezo (DF Vergi Kodu, Madde 182, fr. III) <p>TOPLAM = 72,920.69 meksika pezosu</p> <p>Bu durumda, Aralık 2014 tarihinde düzeltilen ve Federal Bölge Vergi Yönetmeliği'ne dayanan 'Tip B İnşaat Raporu Kaydı' toplam maliyeti aşağıdaki gibidir: 715,628.39 pezo + 72,920.69 pezo = 788,549.08 pezo</p> <p>Su bağlantısı maliyeti, ana boru, pano ve sayaç montajını kapsar. Su ve atık su servisleri bağlantı maliyetleri, bağlantı talepleri sırasında bu hizmetlere ait ücretlerin ödeme belgesi gerekli olduğu için eklenmiştir. (prosedür 10). Maliyetler Federal Bölge Vergi Yönetmeliği tarafından düzenlenmiştir.</p> <p>Kuruluş: Delegasyonel Tek Nokta Veznesi</p>		
5	İnşaat işlerinin tamamlanmasının ardından Belediye Yetkilisinin bilgilendirilmesi	1 gün	bedelsiz

	İnşaatin bitişinin bilgisi yazılı olarak yapılır. Bildirim yapıldığında, müfettiş inşaat işlerinin ilgili yönetmeliklere uygunluğunu doğrulamak üzere 1 hafta içinde işletmeyi ziyaret edebilir. Kuruluş: Belediye		
6	Genel İşler Direktörlüğünden inşaat işlerinin tamamlanmasının ardından teftiş yapılması Kuruluş: Belediye Genel İşler	1 gün	bedelsiz
7	İkamet izni talep ve alımı Bina kullanım izni Tek Nokta Veznesi tarafından verilir. Kuruluş: Tek Nokta Veznesi	6 gün	bedelsiz
8	Sivil Savunma onayı talep ve alımı Sivil Savunma Kuruluşunun denetlemesi gerekli değildir – sadece daha karışık montajlar için gereklidir. Form ve acil durum planının doldurulmasının ardından, Sivil Savunma kuruluşu tarafından bir sertifika 7 gün içinde düzenlenecektir. Kuruluş: Sivil Savunma Müdürlüğü	7 gün	bedelsiz
9	Su ve atık su servis talep ve bağlantısı Kuruluş: Meksiko Su İdaresi	30 gün	bedelsiz
10	Vergi Bakanlığında bina kayıt güncellenmesi Bina kayıt güncelleme zaman ve maliyetleri, Federal Bölge Finansal Yönetmeliği, madde 217'ye istinaden yapılır. Bina Mülk Kaydı gerçekte yapılmamıştır. İnşaat tamamlandığında, bir kadastro güncelleme belgesi vergi amacı ile Vergi Bakanlığında doldurulur. Yeni tapu bilgileri sadece mülk (bina dahil) satıldığında güncellenir. Meksika'da, arsa sahibi, aksi belirtilmedikçe, otomatik olarak bina sahibi olarak sayılır. Sadece bina ve arsa sahiplerinin ayrı iki kişi olması durumunda, bina kaydı yapılır. Kuruluş: Vergi Bakanlığı	1 gün	bedelsiz

Bu tablo sadece Meksiko için geçerlidir.

Tablo alıntısı: Dünya Bankası. 2016. *Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency*. Washington, DC: World Bank Group. DOI: 10.1596/978-1-4648-0667-4. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

Özet Tablo: Elektrik Edinimi

No	Prosedür	Tamamlama Zamanı	Tamamlama maliyeti
1	Elektrik İdaresinden (CFE) fizibilite çalışması yapılması için talepte bulunma Müşteri elektrik idaresinden (CFE) fizibilite çalışması yapmaları için talepte bulunmalıdır. Öngörülen enerji miktarı ve depo yerleşim planı bilgileri CFE tarafından talep edilmektedir.	5 takvim günü	bedelsiz

	Kuruluş: Elektrik İdaresi (CFE)		
2	<p>Bağlantıların dizayn edilmesi ve planların CFE onayına sunulması için elektrik inşaatçısı kiralınması</p> <p>Projenin fizibilitesi Elektrik İdaresi tarafından onaylandıktan sonra, müşterinin elektrik inşaatçısı dizayn detaylarını CFE'den alır, söz konusu detaylara uygun olarak bağlantıların gerçekleştirilebilmesi için gerekli elektrik dizayn işlerini hazırlar ve CFE'den planın onayını bekler.</p> <p>Kuruluş: Elektrik İdaresi (CFE)</p>	26 takvim günü	Kiralanan müteahhite göre farklılık gösterir
3	<p>Dizayn onayı için CFE teknik denetlemesi</p> <p>Bağlantı işlerinin dizaynının uygunluğunun onayı için dış denetim gereklidir.</p> <p>Kuruluş: Elektrik İdaresi (CFE)</p>	1 takvim günü	bedelsiz
4	<p>Dış mekan işlerinin belediye izni temini</p> <p>Müşteri ya da elektrik inşaatçısı, kamu arazisinde bağlantı işlerinin yapılabilmesi için belediyeden izin alır.</p> <p>Kuruluş: Belediye</p>	30 takvim günü	2,445 Meksika pezosu
5	<p>Elektrik İnşaatçısının dış işleri tamamlamasının beklenmesi</p> <p>Trafo alt istasyonunun ve dış bağlantıların montajının yapılması müşterinin sorumluluğundadır. Müşteri gerekli işlerin yapılması için özel bir elektrik inşaatçısı kiralayabilir.</p> <p>Kuruluş: Elektrik İdaresi (CFE)</p>	20 takvim günü	441,500 Meksika pezosu
6	<p>Uzman firmadan iç kablo döşemesi için onay alımı</p> <p>İç kablo döşemesi denetlemesi, kablolanmanın Meksika Standartlarına göre yapıldığının kontrolünden sorumlu, uzman firma tarafından yapılır. (Elektrik Montajı Doğrulama Birimi)</p> <p>Başvuru sahibi, Meksika Akredite Enstitüsü (EMA) tarafından resmen tanınan ve Enerji Bakanlığına kayıtlı, Elektrik Montajı Doğrulama Birimine (UVIE) gitmelidir. Firma, elektrik bağlantılarının NOM-001-SEDE 2012 ile resmleştirilmiş standartlara uygunluğunu doğrular. Ayrıca UVIE, müşteri tarafından gerçekleştirilen dış işleri (elektrik trafosu) denetler.</p> <p>Tedarik kontratı imzalanırken değerlendirme sonucunda düzenlenen sertifika gereklidir. Bu prosedür diğer prosedürler ile eş zamanlı olarak yapılabilir. Bu prosedüre ilişkin maliyet Değerlendirme Birimi ve başvuru sahibi tarafından kararlaştırılır. Eğer kablolanma Meksika Standartları hükümlerine göre yapılmış ise, genellikle onay için bir teftiş yeterlidir. Ancak başvuru sahibi elektrik işlerini kurallara göre gerçekleştirilmemiş ise, kablolanma işlerinin standartlara uygunluğundan emin olmak üzere Değerlendirme Birimi pek çok ziyaret gerçekleştirilebilir.</p> <p>Bağlantı http://www.sener.gob.mx/webSener/portal/index.jsp?id=120</p> <p>Kuruluş: Akredite özel şirket</p>	2 takvim günü	25,000 Meksika pezosu

7	<p>Tedarik kontratı imzalama, güvence depositosu ödeme ve CFE'nin saat montajını bekleme</p> <p>Elektrik servis bağlantısının yapılması için kontrat imzalanması aşamasında dahili kablolama montajının doğrulama sertifikası sunulmalıdır. Tedarik kontratının imzalanması deposito ödemesinin ardından yapılır. Ödeme firma ofisinde yapılır. Banka garantisi yolu ile depositoyu çözmek mümkündür. Saat montajı, Dağıtım Departmanı ile çalışan bölge ofisi tarafından yapılır.</p> <p>Kuruluş: Elektrik İdaresi (CFE)</p>	4 takvim günü	5,191.48 Meksika pezosu
---	--	---------------	-------------------------------

Bu tablo sadece Meksiko için geçerlidir.

Tablo alıntısı: Dünya Bankası 2016. *Doing Business 2016: Measuring Regulatory Quality and Efficiency*. Washington, DC: World Bank Group. DOI: 10.1596/978-1-4648-0667-4. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO

Enerji, Benzin ve Elektrik Maliyetleri

Elektrik

Ortalama fiyatların ay bazında değiştiğini belirtmek önemlidir. Aşağıdaki tabloda Nisan 2015 ile Mart 2016 arasındaki ortalama fiyatlar Meksika pezosunun senti (1 pesonun yüzde biri) cinsinden verilmektedir.³⁸

Ulusal Elektrik Sektörü
ELEKTRİK ENERJİSİ İÇİN ORTALAMA FİYATLAR
(KWh cari fiyatlarla başına Meksika senti)

Ay	Yerli	Ticari	Servisler	Tarım	Orta ölçekli Firma	Büyük Sanayi	Ortalama
Nisan 2015	126.68	282.15	240.81	53.42	138.49	100.41	156.99
Mayıs 2015	117.55	274.56	248.38	52.81	137.31	102.00	155.43
Haziran 2015	106.68	274.71	246.50	48.69	135.18	102.23	152.33
Temmuz 2015	107.19	271.91	255.65	53.47	133.41	99.80	153.57
Ağustos 2015	110.76	268.94	253.74	52.47	133.11	101.58	153.43
Eylül 2015	111.87	271.89	256.28	55.53	142.27	110.22	158.01
Ekim 2015	110.41	279.69	260.40	57.13	137.91	107.84	158.90
Kasım 2015	121.79	280.23	258.93	60.30	138.05	101.94	160.21
Aralık 2015	130.41	274.32	262.74	80.73	132.48	96.57	162.88
Ocak 2016	132.18	267.00	261.47	39.20	130.31	97.46	154.60
Şubat 2016	128.38	268.32	253.35	60.58	139.46	98.31	158.07
Mart 2016	123.13	275.93	265.62	59.10	134.49	95.15	158.90

Kaynak: Enerji Bakanlığı - Elektrik İdaresi verileri ile / Secretaría de Energía con datos de Comisión Federal de Electricidad

³⁸ <http://egob2.energia.gob.mx/portal/electricidad.html> 'Estadísticas del Sector Eléctrico' > 'Precios Medios de Energía Eléctrica' > 'Periodicidad: Mensual' > 'Tipo de Información: Niveles'

Benzin Fiyatları

“Magna” yoğun olarak kullanılan kurşunsuz benzindir ve litre başına en az 87 oktandır. “Premium” ise kurşunsuz ve düşük sülfürlü benzin olup, litre başına en az 97 oktandır. Diesel benzin genellikle taşıma araçları tarafından kullanılır.

Ocak 2015'den Mart 2016'ya kadar fiyatlar aşağıdaki gibidir.³⁹

Ölçü birimi: Litre başına meksika pezosu

Dönem: Aylık

Dönem	Magna Benzin, 87 Oktan (R+M)/2	Premium Benzin, 92 Oktan (R+M)/2	Pemex Diesel
2015/01	13.57	14.38	14.20
2015/02	13.57	14.38	14.20
2015/03	13.57	14.38	14.20
2015/04	13.57	14.38	14.20
2015/05	13.57	14.38	14.20
2015/06	13.57	14.38	14.20
2015/07	13.57	14.38	14.20
2015/08	13.57	14.38	14.20
2015/09	13.57	14.38	14.20
2015/10	13.57	14.38	14.20
2015/11	13.57	14.38	14.20
2015/12	13.57	14.38	14.20
2016/01	13.16	13.98	13.77
2016/02	13.16	13.95	13.77
2016/03	13.16	13.95	13.77

Benzin fiyatları istikrarlı olup devlet tarafından her ay kontrol edilip gerekli ayarlamalar yapmaktadır. Bunun sebebi Meksika'daki tek üretici ve dağıtıcının devlet şirketi olan PEMEX olmasıdır. Öte yandan, kanundaki yeni düzenlemelere göre bu durum değişiklik gösterebilir zira diğer firmalar benzin ithalatı için izin almaya başlamıştır. Ancak fiyatlar halen PEMEX tarafından belirlenmektedir.

³⁹ INEGI <http://www.inegi.org.mx/sistemas/bie/>

Yatırım Teşvikleri

Federal Teşvikler

1. Gümrük Vergi İadesi Programı <http://www.gob.mx/se/acciones-y-programas/siicex-transparencia-drawback>

İhracatçılar için olan İthalat Vergi İadesi programı en eski ihracat teşvik programıdır. Meksikalı ihracatçıların 1985 yılından bu yana faydalandıkları, rekabet güçlerini arttırmalarına yardımcı olan ithalat vergi iadesi, uluslararası Gümrük Vergi İadesi (drawback) olarak bilinmektedir.

Bu program ihracatçıların, ihraç ettikleri ürünlerin üretiminde kullandıkları ithal ürünler için ya da menşe ülkesine iade edilen ürünler ile tamirat ve değişim süreçlerine giren ürünler için ödenen genel ithalat vergisinin iadesinden faydalanmalarını sağlamaktadır.

2. IMMEX <http://www.gob.mx/se/acciones-y-programas/siicex-transparencia-immex>

IMMEX, endüstriyel veya servis süreçlerinde kullanılan ürünlerin yapımı, dönüşümü, onarımı için gerekli olan yabancı menşeli malların KDV veya gümrük vergileri ödemeksizin geçici ithalatına izin verir. Bu program, üretilen malların ihraç edilmesi şartı ile, makineleri de kapsamaktadır.

Firma, IMMEX programı için, adresinin kayıtlı olduğu Ekonomi Bakanlığı'nın yerel delegasyonunun ilgili web sayfası üzerinden elektronik form doldurarak başvuru yapabilir.

3. PRODIAT <http://www.gob.mx/se/acciones-y-programas/industria-y-comercio-programa-de-apoyo-para-la-mejora-tecnologica-de-la-industria-de-alta-tecnologia-proiat>

Yüksek Teknoloji Endüstrileri Gelişim Programı, öncü ve yüksek teknoloji sektörleri ile rekabeti geliştirmek üzere yeni teknolojilerin nakil ve adaptasyonunun teşviğine katkıda bulunmayı hedefler.

Teşvikler aşağıda belirtilen alanlarda sağlanmaktadır:

- a. Yenilikçi ürün ve süreçlerin endüstriyel uygulamasındaki eğitim ve uzmanlaşmış danışmanlık ile bağlantılı risk ve batık masrafları azaltmak üzere teknik yardım , eğitim ve diğer servisler.

b. Makine, ekipman ve yüksek uzmanlık gerektiren servislerin satınalma kararlarının etkinliğini arttırmak üzere teknik yardım.

c Uzman bilgi kaynakları ile pazar, teknolojik trendler, üretim ve talep konularının mevcut durumlarına erişim

4. PROSEC <http://www.gob.mx/se/acciones-y-programas/siicex-transparencia-prosec>

PROSEC spesifik ürün üreticileri için düzenlenmiştir. Spesifik ürün üretiminde kullanılmak üzere, %0-7 arası gümrük vergisi ödeyerek NAFTA harici ülke menşeli ürün ve parça ithal eden bir firma, bu programdan faydalanabilir.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletme Teşvikleri: <http://www.fondopyme.gob.mx/>

5. PROSOFT <http://www.prosoft.economia.gob.mx/>

Bu programın amacı, Meksika'daki yazılım endüstrisinin gelişimini teşvik etmek ve Bilgi Teknolojilerini (IT) genişletmektir.

Bu programın hak sahipleri finans ve eğitim programları tarafından desteklenen Bilgi Teknolojileri ve Yazılım firmaları ile akademik sektördür.

Örneğin, hak sahipleri teknik ekipman almak üzere 20,000,000 meksika pezosuna kadar, yazılım almak üzere 4,000,000 meksika pezosuna kadar katkı alabilir ya da telif hakkı ve patent alımı, yasal danışmanlık gibi diğer katkılardan faydalanabilirler.

6. PROLOGYCA <http://www.prologyca.economia.gob.mx/>

Bu program, lojistik ve tedarik alanlarında çalışan Meksika kurumlarının yaratım, modernleştirme, etkinlik, sağlamaştırma, rekabet ve sürdürülebilirlik konularında cesaretlendirilmesine yönelik projelerine geçici devlet desteği verilmesinin yanında kuruluşların lojistik yönetimlerindeki en iyi uygulamalar ile desteklenmesi ile lojistik servislerinin geliştirilmesini hedeflemektedir.

Bu teşvikler, lojistik tesislerinin inşaatı ve remodelasyonunda olduğu gibi lojistik ile ilgili projelere katkı şeklinde olup, talep edilen miktar toplam proje maliyetinin %40'ını geçmediği takdirde, federal hükümet tarafından 11 milyon meksika pesosuna kadar desteklenebilir.

Eyalet Teşvikleri

ProMéxico'ya göre yerel hükümetler tarafından verilen 22 tip yatırım teşviği bulunmaktadır.⁴⁰ Bunların en yaygın olan şekli, özellikle bordro vergilerinde, eyalet vergilerini azaltmak ya da muaf tutmaktır. Diğer vergi harici teşvikler arasında, fabrikalarını sanayii bölgesi dışında kuracak olan firmalar için altyapı çalışmasının yapılması, gelişmemiş bölgelerdeki arazilerin firmalara bağışlanması ve bürokrasinin kolaylaştırılması için firmalara danışmanların atanması bulunmaktadır.

Örnekler:

Michoacán eyaleti, yatırımcı firmaların talep ettiği altyapıyı sağlayabilir, sahibi olduğu sürece gelişmemiş bölgelerde arazi bağışlayabilir, şirket tarafından talep edilen iş planının %50'ye kadar olan kısmını ödeyebilir, çalışanlara eğitim verebilir, sanayii bölgelerindeki tesislerin alımı için finansal destek verebilir, vb.⁴¹

Baja California Norte (Kuzey Aşağı Kaliforniya), bordro vergilerinde 1 ila 5 yıl arası dönemlerde %25'den %100'e kadar muafiyet sağlayabilir. Eğer firma kullandığı suyu yeniden kullanıyor ya da islah ediyor ise, eyalet su faturasında %30' a kadar muafiyet verebilir. Şirket ile hükümetin federal, eyalet ve belediye birimleri arasında hizmet vermesi için yatırım organizatörü tahsis edebilir. Bunun yanında diğer teşvikler de mevcuttur.⁴²

Meksiko eyaleti, bordro vergilerinden 36 aya kadar muafiyet sağlayabilir. Fiziksel özürli insanların işe alınması sonucu sosyal güvenlik katkılarını arttırmayıp, firmaya özürli sertifikalı çalışanların maaşlarını %20'ye kadar gelir vergileri hesabından düşmeleri hakkını tanıyabilir. Özürli ve ya yaşlı vatandaşların (65 yaş ve üzeri) maaşları %25 seviyesine kadar gelir vergisinden düşülebilir. Meksiko eyaletinin operasyonel ve yönetim personelleri için eğitim programları şeklinde çeşitli teşvikleri vardır.⁴³

Yerel hükümet teşvikleri listesine bu bağlantıdan ulaşılabilir:

http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/gobiernos_estatales

⁴⁰ <http://eleconomista.com.mx/finanzas-publicas/2014/03/17/incentivos-fiscales-arma-ganar-guerra-inversion>

⁴¹ <http://www.investmichoacan.com/porque-michoacan/incentivos-y-estimulos-empresariales.php>

⁴² <http://www.investinbaja.gob.mx/en/business-environment/economic-incentives/state-incentives>

⁴³ <http://mim.promexico.gob.mx/doc/gobestatales/RazonesParaInvertirEDOMEXIng.pdf>

Vergi İndirimleri

Restaurant harcamalarında hesaptan düşülebilecek en yüksek miktar % 8.5'dir.

Araç kiralamaları günlük 200 pesoya kadar hesaptan düşülebilir.

Araç alımları, araç başına 130,000 pesoya kadar hesaptan düşülebilir.

65 yaşının üzerindeki çalışanların ücretlerinin %25 oranındaki bölümü hesaptan düşülebilir.

İşverenin çalışanın sosyal güvenlik, emeklilik, tasarruf, ihbar tazminatı, yıllık prim, fazla mesai, seyahat ikramiyesi, pazar günü çalışma primi vb. koular için yaptığı ödemeler en fazla %53 oranında hesaptan düşülebilir. Eğer işveren bu ödemeleri diğer sene azaltırsa, indirim miktarı sadece %47 oranında olabilir.

Yenilenebilir enerji üreten makine ve ekipman ya da verimli elektrik birleşik üretimi için kullanılan sistemler ilk dönemde %100 hesaptan düşülebilir.

Fiziksel özürlü insanların kullanımına uygun hale getirmek üzere tesislerde yapılan değişiklikler ilk dönemde %100 hesaptan düşülebilir.

Özel Duran Varlıklar hesaptan hemen düşülemez. Bu kanun 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren yürürlüktedir.

Hayır kurumlarına yapılan bağışlar en fazla şirketin mali karının %7si oranında hesaptan düşülebilir. Eğer bağışlar yerel ya da federal hükümet için ise, mali karın en fazla %4ü hesaptan düşülebilir.

Maden yatağı araştırma ve ölçüleme masrafları yıllık %10 oranında yapılabilir.

Üretim Kooperatifleri Kurumları gelir vergileri en fazla 2 yıl ertelenebilir.⁴⁴

Sonuç

Meksika, pek çok sektörde ihracat ve yatırım fırsatları sunabilen bir ülkedir. Ancak, herhangi bir iş bağlantısı ve/veya yatırım yapılmadan evvel, dikkat ile çalışılması gerekir.

Bu kılavuzun, Meksika'da yatırım ya da ticari bağlantı yapmak isteyen vatandaşlarımız için bir başlangıç noktası olmasını temenni ederiz.

Saygılarımızla

⁴⁴ http://www.pwc.com/es_MX/mx/Reforma-hacendaria-2014/archivo/2013-11-boletin-rf2014.pdf